

Załącznik do Uchwały Nr 926/19 Zarządu Województwa Małopolskiego
z dnia 28 maja 2019 r.

REGULAMIN KONKURSU

W RAMACH 9. OSI PRIORYTETOWEJ REGION SPÓJNY
SPOŁECZNIE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

DZIAŁANIE 9.1 AKTYWNA INTEGRACJA PODDZIAŁANIE 9.1.2 AKTYWNA INTEGRACJA – PROJEKTY KONKURSOWE

Typ projektu A - kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej
i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
oraz ich otoczenia

KONKURS NR RPMP.09.01.02-IP.01-12-020/19

OGŁOSZONY **30 MAJA 2019 R.**

Z TERMINEM SKŁADANIA WNIOSKÓW

OD **30 CZERWCA 2019 R.** DO **25 WRZEŚNIA 2019 R.**

MAŁOPOLSKIE CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

ul. Jasnogórska 11, 31-358 Kraków

www.fundusze.malopolska.pl

Spis treści

Rozdział 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
Podrozdział 1.1 Informacje ogólne	3
Podrozdział 1.2 Wykaz skrótów i definicji	4
Podrozdział 1.3 Podstawa prawna i dokumenty programowe konkursu.....	16
Podrozdział 1.4 Terminy i doręczenia	20
Podrozdział 1.5 Forma i sposób udzielania informacji w kwestiach dotyczących konkursu.....	22
Podrozdział 1.6 System e-RPO.....	24
Podrozdział 1.7 Wymagania dotyczące wniosku o dofinansowanie projektu	27
Rozdział 2 PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT KONKURSU	29
Podrozdział 2.1 Nabór wniosków o dofinansowanie projektów	29
Podrozdział 2.2 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie realizacji projektu (Beneficjenci)	32
Podrozdział 2.3 Przedmiot konkursu – typy projektów oraz ostateczni odbiorcy wsparcia (Grupy docelowe)	34
Podrozdział 2.4 Szczegółowe wymagania dotyczące realizacji projektów.....	37
Podrozdział 2.5 Wskaźniki i monitorowanie postępu rzeczowego projektu	49
Podrozdział 2.6 Dofinansowanie projektów	52
Podrozdział 2.7 Kwalifikowalność wydatków.....	54
Podrozdział 2.8 Dostęp dla osób z niepełnosprawnościami.....	57
Rozdział 3 PROCEDURA WYBORU PROJEKTÓW	65
Podrozdział 3.1 Weryfikacja warunków formalnych.....	65
Podrozdział 3.2 Ocena formalno-merytoryczna wniosków	67
Podrozdział 3.3 Kryteria wyboru projektów.....	71
Podrozdział 3.4 Informacje kierowane do Wnioskodawcy	76
Podrozdział 3.5 Podanie do publicznej wiadomości wyników konkursu	77
Rozdział 4 PROCEDURA ZAWARCIA UMOWY O DOFINANSOWANIE	78
Rozdział 5 PROCEDURA ODWOŁAWCZA	80
Rozdział 6 POSTANOWIENIA KOŃCOWE	81

Rozdział 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Podrozdział 1.1

Informacje ogólne

1. Konkurs ogłoszony zostaje przez **Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości (MCP)** z siedzibą w Krakowie, ul. Jasnogórska 11, 31-358 Kraków, zwane dalej Instytucją Organizującą Konkurs (IOK), pełniące jednocześnie rolę Instytucji Pośredniczącej (IP) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.
2. Regulamin niniejszego konkursu, zwany dalej Regulaminem, określa przedmiot i zasady konkursu nr RPMP.09.01.02-IP.01-12-020/19 ogłoszonego w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.2 Aktywna integracja – projekty konkursowe, typ projektu A. kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.
3. Projekty składane w ramach konkursu muszą realizować:
 - CEL TEMATYCZNY 9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją,
 - PRIORYTET INWESTYCYJNY 9(i): Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie,
 - CEL SZCZEGÓŁOWY PODDZIAŁANIA 9.1.2: Aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę oraz wzmocnienie ich szans na zatrudnienie.
4. Przystąpienie do konkursu jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień Regulaminu, w tym zgodą na doręczenie pism w postępowaniu dotyczącym konkursu za pomocą Systemu e-RPO.
5. Do postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie oraz udzielania dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu i sposobu obliczania terminów, chyba że Ustawa stanowi inaczej.
6. Konkurs realizowany jest w trybie naboru zamkniętego, tzn. IOK ogłaszając konkurs, określa datę jego otwarcia oraz zamknięcia, tj. okres, w którym będą przyjmowane wnioski. Konkurs nie jest podzielony na rundy.

Podrozdział 1.2

Wykaz skrótów i definicji

Użyte w Regulaminie skróty i definicje oznaczają:

1. **Asystent osoby z niepełnosprawnościami** – osoba wspierająca osoby z niepełnosprawnościami, która ma ukończone kształcenie w zawodzie asystenta osoby z niepełnosprawnościami zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184, z późn. zm.);
2. **Beneficjent** – Wnioskodawca, którego projekt wybrano do dofinansowania w konkursie realizowanym na podstawie Regulaminu, pozostający stroną umowy o dofinansowanie projektu podpisanej z MCP lub w przypadku projektów, dla których Beneficjentem jest Województwo Małopolskie, Wnioskodawca projektu przyjętego do realizacji Uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego w sprawie podjęcia decyzji o dofinansowaniu Projektu, dla którego Beneficjentem jest Województwo Małopolskie.
3. **Centrum Integracji społecznej (CIS)** – podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz.1828), posiadający aktualny wpis do rejestru CIS prowadzonego przez właściwego wojewodę.
4. **Certyfikacja** – procedura, w wyniku której osoba ucząca się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument, stwierdzający, że osiągnęła określoną kwalifikację. Certyfikacja następuje po walidacji, w wyniku wydania pozytywnej decyzji stwierdzającej, że wszystkie efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte.
5. **Decyzja o dofinansowaniu projektu** – decyzja podjęta przez jednostkę sektora finansów publicznych, która stanowi podstawę dofinansowania projektu, w przypadku gdy ta jednostka jest jednocześnie Wnioskodawcą.
6. **Dofinansowanie** – współfinansowanie UE i/lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, wypłacane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.
7. **Dostępność** – właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność jest warunkiem wstępnym prowadzenia przez wiele osób z niepełnosprawnościami niezależnego życia i uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym. Dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania, a także poprzez stosowanie MRU, w tym technologii i urządzeń kompensacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, dostępność oznacza, że wszystkie ich

produkty (na przykład strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane¹ obiekty, zakupione środki transportu) mogą być wykorzystywane (używane) przez osoby z niepełnosprawnościami.

8. **EFS** – Europejski Fundusz Społeczny.
9. **IOK** – Instytucja Organizująca Konkurs, tj. Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości z siedzibą przy ul. Jasnogórskiej 11, 31-358 Kraków, pełniąca równocześnie funkcję Instytucji Pośredniczącej RPO WM na lata 2014-2020.
10. **IP** - Instytucja Pośrednicząca RPO WM, której funkcję pełni Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości.
11. **IZ** – Instytucja Zarządzająca RPO WM, której funkcję pełni Zarząd Województwa Małopolskiego.
12. **Klub integracji społecznej (KIS)** -podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, posiadający aktualny wpis do rejestru KIS prowadzonego przez właściwego wojewodę.
13. **KM RPO WM** – Komitet Monitorujący RPO WM, tj. podmiot, o którym mowa w art. 47 Rozporządzenia ogólnego.
14. **Kompetencja** – wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji.
15. **Kompetencje cyfrowe (kompetencje w zakresie TIK – Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych)** – definiowane jako zdolność do:
 - a) przetwarzania (wyszukiwania, oceny, przechowywania) informacji;
 - b) komunikacji (wchodzenia w cyfrowe interakcje, dzielenia się informacjami, znajomość netykiety i umiejętność zarządzania cyfrową tożsamością);
 - c) tworzenia cyfrowej informacji (w tym również umiejętność programowania i znajomość zagadnień praw autorskich);
 - d) zachowania bezpieczeństwa (ochrony cyfrowych urządzeń, danych, własnej tożsamości, zdrowia i środowiska);
 - e) rozwiązywania problemów (technicznych, identyfikowania sytuacji, w których technologia może pomóc, bycia kreatywnym z użyciem technologii, identyfikowania luk w zakresie kompetencji);
 - f) obsługi komputera i programów komunikacji cyfrowej.

¹ W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które były przedmiotem finansowania z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych.

16. **Kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy** - umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski i ich rodzin), TIK, umiejętności rozumienia (ang. literacy), kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy.
17. **Kompetencje emocjonalno-społeczne** – umiejętności komunikacyjne, rozpoznawania i kierowania swoimi emocjami, budowania dobrych relacji z innymi, ustalania i osiągania pozytywnych celów, a także ograniczania destrukcyjnych czy agresywnych zachowań.
18. **Koncepcja uniwersalnego projektowania**² – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, koncepcja jest oparta na ośmiu regułach:
- równe szanse dla wszystkich – równy dostęp do wszystkich elementów środowiska na przykład przestrzeni, przedmiotów, budynków itd.,
 - elastyczność w użytkowaniu – różnorodny sposób użycia przedmiotów ze względu na możliwości i potrzeby użytkowników,
 - prostota i intuicyjność w użyciu – projektowanie przestrzeni i przedmiotów, aby ich funkcje były zrozumiałe dla każdego użytkownika, bez względu na jego doświadczenie, wiedzę, umiejętności językowe czy poziom koncentracji,
 - postrzegalność informacji – przekazywana za pośrednictwem przedmiotów i struktur przestrzeni informacja ma być dostępna zarówno w trybie dostępności wzrokowej, słuchowej, jak i dotykowej,
 - tolerancja na błędy – minimalizacja ryzyka błędnego użycia przedmiotów oraz ograniczania niekorzystnych konsekwencji przypadkowego i niezamierzonego użycia danego przedmiotu,
 - niewielki wysiłek fizyczny podczas użytkowania – takie projektowanie przestrzeni i przedmiotów, aby korzystanie z nich było wygodne, łatwe i nie wiązało się z wysiłkiem fizycznym,
 - rozmiar i przestrzeń wystarczające do użytkowania – odpowiednie dopasowanie przestrzeni do potrzeb jej użytkowników,
 - percepcja równości – równoprawny dostęp do środowiska, korzystania ze środków transportu i usług powszechnych lub powszechnie zapewnionych jest zapewniony w taki sposób, aby korzystający nie czuł się w jakikolwiek sposób dyskryminowany czy stygmatyzowany.

² Definiowana zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. Koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana poprzez zastosowanie co najmniej standardów dostępności dla polityki spójności 2014-2020.

19. **KOP** – Komisja Oceny Projektów, o której mowa w art. 44 Ustawy, powołana przez IOK do przeprowadzenia oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów złożonych w konkursie nr RPMP.09.01.02-IP.01-12-020/19 w ramach RPO WM. Szczegółowy tryb i zakres działania, jak również skład i sposób powoływania Członków KOP określa **Załącznik nr 5** do Regulaminu.
20. **KPA** – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.).
21. **Kryteria wyboru projektów** – kryteria umożliwiające ocenę projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie projektu, wybór projektu do dofinansowania i zawarcie umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu, zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 125 ust. 3 lit. a Rozporządzenia ogólnego, zatwierdzone przez KM RPO WM.
22. **Kwalifikacja** - to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania.
23. **Kwalifikowany podpis elektroniczny** – podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt.12 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE oznaczająca zaawansowany podpis elektroniczny, który jest składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego i który opiera się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego oraz podpis elektroniczny w rozumieniu art. 131 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 162), który weryfikowany jest za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

W przypadku systemu e-RPO możliwe jest wyłącznie wykorzystanie **kwalifikowanego** podpisu elektronicznego (plik xades - w tej samej lokalizacji, co podpisany plik, zaświadcza o nieingerencji w treść pliku) z ważnym certyfikatem kwalifikowanym. Jakakolwiek ingerencja w treść pliku źródłowego po jego podpisaniu spowoduje negatywną weryfikację podpisu.

24. **Lista ocenionych projektów** – lista, o której mowa w art. 45 ust. 6 Ustawy, tj. lista ocenionych projektów zawierająca przyznane oceny ze wskazaniem

projektów, które spełniły kryteria wyboru projektów albo spełniły kryteria wyboru projektów i:

- a) uzyskały wymaganą liczbę punktów albo
- b) uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, o których mowa w lit. a).

Lista ocenionych projektów obejmuje **Listę podstawową** (listę projektów wybranych do dofinansowania) oraz **Listę rezerwową** (listę projektów, które spełniają kryteria oceny, ale kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na objęcie ich dofinansowaniem), a także informację dot. wniosków odrzuconych.

25. **Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU)³** – konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. MRU oznacza także możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych z polityki spójności (w charakterze uczestnika lub personelu projektu) osoby z niepełnosprawnością. Każde zastosowanie MRU wynika z występowania przynajmniej trzech czynników w projekcie:
- specjalnej potrzeby uczestnika projektu/użytkownika produktów projektu lub personelu projektu,
 - barier otoczenia,
 - charakteru interwencji.
26. **Mieszkanie chronione** – mieszkanie chronione, o którym mowa w art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Rodzaj i zakres wsparcia świadczonego w mieszkaniu chronionym oraz standard lokalu przeznaczonego na mieszkanie chronione określają akty wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy.
27. **Mieszkanie wspomagane** – usługa społeczna świadczona w społeczności lokalnej w postaci mieszkania lub domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie lub dom może być prowadzone w formie mieszkania:
- a) treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób w osiągnięciu częściowej lub całkowitej

³ Definiowany zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

samodzielności, m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji;

- b) wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służy osobom niesamodzielnym i osobom z niepełnosprawnościami, wymagającym wsparcia w formie usług opiekuńczych lub asystenckich.

Formą mieszkania wspomaganego nie jest mieszkanie socjalne.

28. **Oczywista omyłka** – omyłka, o której mowa w art. 43 Ustawy.

29. **Oczywisty błąd – należy przez to rozumieć:**

- a) **oczywisty błąd pisarski** - niezamierzoną niedokładność nasuwającą się każdemu, bez przeprowadzania dodatkowych ustaleń. Może to być błąd literowy, widoczne niezamierzone opuszczenie wyrazu, czy inny błąd, wynikający z przeoczenia lub innej wady procesu myślowo-redakcyjnego, a niespowodowany uchybieniem merytorycznym. Korekta oczywistego błędu pisarskiego możliwa jest na każdym etapie oceny oraz przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu/podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu,
lub
- b) **oczywisty błąd rachunkowy** - błąd wynikający z błędnej operacji rachunkowej na liczbach. Stwierdzenie błędu może mieć miejsce w sytuacji, w której przebieg działania matematycznego może być prześledzony i na podstawie reguł rządzących tym działaniem możliwe jest stwierdzenie błędu w jego wykonaniu. Korekta oczywistego błędu rachunkowego możliwa jest na każdym etapie oceny oraz przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu/podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu.

30. **Osoby bezrobotne** – osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Niezależnie od spełnienia powyższych przesłanek, zarejestrowani bezrobotni są zaliczani do osób bezrobotnych. Osobami bezrobotnymi są zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, jak i osoby zarejestrowane jako bezrobotne. Definicja nie uwzględnia studentów studiów stacjonarnych, nawet jeśli spełniają powyższe kryteria. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), są również osobami bezrobotnymi⁴.

⁴ Taka sytuacja ma miejsce w momencie gdy np. osoba bezrobotna urodziła dziecko, niemniej w związku z tym, iż jest niezatrudniona nie pobiera od pracodawcy świadczeń z tytułu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego. W związku z tym, należy ją traktować jako osobę bezrobotną.

31. **Osoby bierne zawodowo** – osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Osoby będące na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), są uznawane za bierne zawodowo, chyba że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo)⁵.
32. **Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**
- a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
 - b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - c) osoby przebywające w pieczy zastępczej⁶ lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
 - d) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;
 - e) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
 - f) osoby z niepełnosprawnością – osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020;

⁵ Taka sytuacja ma miejsce w momencie gdy np. osoba bierna zawodowo urodziła dziecko, niemniej w związku z tym, iż jest niezatrudniona nie pobiera od pracodawcy świadczeń z tytułu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego. W związku z tym, należy ją traktować jako osobę bierną zawodowo chyba, że jest zarejestrowana jako bezrobotna, wówczas zgodnie z definicją należy wykazać ją jako osobę bezrobotną.

⁶ W tym również osoby przebywające w pieczy zastępczej na warunkach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

- g) członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością;
 - h) osoby niesamodzielne;
 - i) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
 - j) osoby odbywające kary pozbawienia wolności;
 - k) osoby korzystające z PO PŻ.
33. **Osoba niesamodzielna** – osoba, która ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.
34. **Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym** – osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą należeć m.in. osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.
35. **Partner** – podmiot w rozumieniu art. 33 ust. 1 Ustawy, wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z Beneficjentem (i ewentualnie innymi Partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie i porozumieniu albo umowie o partnerstwie, wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe.
36. **Podmiot ekonomii społecznej (PES)** – podmiotem ekonomii społecznej jest:
- a) przedsiębiorstwo społeczne (PS), w tym spółdzielnia socjalna, o której mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
 - b) podmiot reintegracyjny, realizujący usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:
 - i) Centrum Integracji Społecznej (CIS) i Klub Integracji Społecznej (KIS);
 - ii) Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) i Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ), o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r.

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

- c) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub spółka non-profit, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 tej ustawy, o ile udział sektora publicznego w tej spółce wynosi nie więcej niż 50%;
 - d) spółdzielnia, której celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnia pracy lub spółdzielnia inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o ustawę z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze.
- 37. **PO PŻ** – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.
 - 38. **Projekt** – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem UE w ramach RPO WM, odnośnie którego Beneficjent złożył za pośrednictwem Systemu e-RPO wniosek o dofinansowanie projektu.
 - 39. **Rozporządzenie ogólne** - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE), o którym mowa w Podrozdziale 1.3 ust. 1 lit. a Regulaminu.
 - 40. **RPO WM** – Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, o którym mowa w Podrozdziale 1.3 ust. 2 lit. a Regulaminu.
 - 41. **SL2014** – aplikacja główna Centralnego systemu teleinformatycznego, o której mowa w Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020.
 - 42. **Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020** - zestaw jakościowych i technicznych wymagań w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy polityki spójności, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości skorzystania z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Opracowano sześć standardów: szkoleniowy, edukacyjny, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy. Standardy stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.
 - 43. **Staż** – nabywanie umiejętności praktycznych istotnych dla wykonywania pracy o określonej specyfice bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, mające za zadanie przygotować osobę wchodzącą, powracającą na rynek pracy, planującą zmianę miejsca zatrudnienia lub podnoszącą swoje kwalifikacje do podjęcia, zmiany lub poprawy warunków zatrudnienia.

44. **System e-RPO** – system informatyczny udostępniany przez IZ na [stronie internetowej Systemu e-RPO](#)⁷, umożliwiającą Wnioskodawcy samodzielne wykonywanie czynności związanych z aplikowaniem o dofinansowanie projektu w zakresie funkcjonalności systemu.
45. **SzOOP RPO WM** – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, o którym mowa w Podrozdziale 1.3 ust. 2 lit. b Regulaminu.
46. **Ścieżka reintegracji** – zestaw kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia, mających na celu wyprowadzenie osób, rodzin lub środowiska z ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby, rodziny lub środowiska – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub pozaprojektowo. Wsparcie w ramach ścieżki reintegracji może być realizowane przez jedną lub przez kilka instytucji zazwyczaj w sposób sekwencyjny.
47. **Środowisko zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**
- a) osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób;
 - b) społeczność lokalna zidentyfikowana na podstawie cech lub wskaźników odnoszących się do zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, określonych przez IZ RPO;
 - c) społeczność lokalna, która zamieszkuje obszary zdegradowane w rozumieniu Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub jej udział jest niezbędnym w rewitalizacji, o której mowa w ww. wytycznych.
48. **Umiejętności** - przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
49. **UPO** - urzędowe poświadczenie odbioru w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 570 z późn. zm.).
50. **Usługi aktywnej integracji** – usługi, których celem jest:
- a) odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub
 - b) odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa), lub
 - c) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

⁷ erpo.malopolska.pl

Do usług aktywnej integracji należą usługi o charakterze:

- i) społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej;
- ii) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy (poprzez m.in. udział w zajęciach w CIS, KIS lub WTZ, kursy i szkolenia zawodowe), pomoc w utrzymaniu zatrudnienia;
- iii) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy (m.in. edukacja formalna);
- iv) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

51. **Ustawa** – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431).
52. **Walidacja** – wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja poprzedza certyfikowanie. Walidacja obejmuje identyfikację i dokumentację posiadanych efektów uczenia się oraz ich weryfikację w odniesieniu do wymagań określonych dla kwalifikacji. Walidacja powinna być prowadzona w sposób trafny (weryfikowane są efekty uczenia się, które zostały określone dla danej kwalifikacji) i rzetelny (wynik weryfikacji jest niezależny od miejsca, czasu, metod oraz osób przeprowadzających walidację). Walidację kończy podjęcie i wydanie decyzji, jakie efekty uczenia się można potwierdzić, jakie zaś nie.
53. **Warunki formalne** – warunki odnoszące się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, których weryfikacja odbywa się przez stwierdzenie spełnienia albo niespełnienia danego warunku.
54. **Wkład własny** – środki finansowe lub wkład niepieniężny wniesione przez Beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną Beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną Beneficjentowi, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu⁸), zgodny w szczególności z:
 - a) Rozporządzeniem ogólnym,
 - b) SzOOP RPO WM,

⁸ Stopa dofinansowania dla projektu rozumiana jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.

- c) Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
55. **Wniosek o dofinansowanie projektu (wniosek)** – dokument złożony przez Wnioskodawcę za pośrednictwem Systemu e-RPO, w celu uzyskania środków finansowych na realizację projektu w ramach RPO WM, na podstawie którego dokonuje się oceny spełnienia przez projekt odpowiednich kryteriów wyboru, zatwierdzony, tzn. zawierający sumę kontrolną. Za integralną część wniosku o dofinansowanie uznaje się wszystkie wymagane załączniki.
 56. **Wnioskodawca** – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu w ramach trwającego konkursu.
 57. **WTZ** - warsztat terapii zajęciowej.
 58. **Wydatek kwalifikowalny** – wydatek uznany za kwalifikowalny, poniesiony przez Beneficjenta w związku z realizacją projektu w ramach RPO WM, zgodnie z umową o dofinansowanie/decyzją o dofinansowanie projektu oraz Rozporządzeniem ogólnym, SzOOP RPO WM i wytycznymi, o których mowa w pkt 59, w szczególności Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
 59. **Wytyczne** – instrument prawny wydany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, określający ujednoczone warunki procedury wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, wydany na podstawie art. 5 Ustawy, podany do publicznej wiadomości w szczególności na jego stronie internetowej lub portalu.
 60. **Zatrudnienie subsydiowane** – formę pomocy finansowej dla pracodawcy stanowiącą zachętę do zatrudnienia, zakładającą redukcję kosztów ponoszonych przez niego na zatrudnienie pracowników zgodnie z art. 32 i 33 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1).
 61. **Zatrudnienie wspomagane** – formę zintegrowanego, zindywidualizowanego wsparcia osób z niepełnosprawnościami, mającą na celu uzyskanie oraz utrzymanie zatrudnienia poprzez wsparcie trenera pracy, obejmującą działania motywacyjne, pomoc w określeniu rozwoju zawodowego, umiejętności miękkie, pośrednictwo pracy, oraz wsparcie w miejscu pracy i poza pracą.
 62. **ZAZ** – zakład aktywności zawodowej.
 63. **ZWM** – Zarząd Województwa Małopolskiego.

Podrozdział 1.3

Podstawa prawna i dokumenty programowe konkursu

Konkurs jest prowadzony w szczególności w oparciu o:

1. Akty prawa powszechnie obowiązującego:

- a) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L. z 2013 r. Nr 347, str. 320 z późn. zm.);
- b) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 138, str. 5 z późn. zm.);
- c) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 347, str. 470 z późn. zm.);
- d) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn.zm.);
- e) Ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431);
- f) Ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawa Prawo zamówień publicznych”;

- g) Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.);
- h) Ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1000 z późn. zm.);
- i) Ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 z późn. zm.);
- j) Ustawę z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 362);
- k) Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.);
- l) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1508 z późn. zm.);
- m) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.);
- n) Ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 219 r. poz. 217);
- o) Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.);
- p) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
- q) Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.);
- r) Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878);
- s) Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm.);
- t) Ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.);
- u) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073);
- v) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. z 2018 r. poz. 822).

2. Inne dokumenty składające się na system realizacji RPO WM 2014-2020:

- a) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 przyjęty przez Komisję Europejską w porozumieniu z Rzeczpospolitą Polską

decyzją Nr C(2015) 888 z dnia 12 lutego 2015 r., zmieniony przez Komisję Europejską w porozumieniu z Rzeczpospolitą Polską decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej C(2018) 3836 z dnia 12 czerwca 2018 r. zmieniającą decyzję wykonawczą C(2015) 888 z dnia 12 lutego 2015 r. zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego "Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020" do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu małopolskiego w Polsce CCI 2014PL16M2OP006 oraz przyjęty przez Zarząd Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr 240/15 z 4 marca 2015 r. z późn. zm.- t.j.; stanowiący załącznik nr 3 do Uchwały nr 460/18 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia zmiany Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz zmiany Uchwały Nr 344/14 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

- b) Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 757/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 z późn. zm. i zamieszczony na stronie internetowej IZ;
- c) Uchwała nr 16/19 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Poddziałania 9.1.2 Aktywna integracja – projekty konkursowe, w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja, w ramach 9. Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 pn. Region spójny społecznie;
- d) Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 z dnia 9 stycznia 2018 r.;
- e) Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 z 1 stycznia 2018 r.;
- f) Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 z dnia 13 lutego 2018 r.;

- g) Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z dnia 5 kwietnia 2018 r.;
- h) Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z grudnia 2017 r.;
- i) Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 3 listopada 2016 r.;
- j) Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r.;
- k) Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 9 lipca 2018 r.;
- l) Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 z lutego 2017 r.;
- m) Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 marca 2018 r.;
- n) Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz zgłaszania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 3 grudnia 2018 r.;
- o) Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 28 października 2015 r.;
- p) Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji z dnia 21 lipca 2017 r. wydany przez Ministerstwo Rozwoju.

Podrozdział 1.4

Terminy i doręczenia

1. Terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie, jeśli nie określono inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych.
2. Do postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie oraz udzielania dofinansowania na podstawie Ustawy nie stosuje się przepisów KPA, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu i sposobów obliczania terminów, chyba, że Ustawa stanowi inaczej.

Do doręczenia, w sposób, o którym mowa w ust. 7, informacji o **zakończeniu oceny projektu** i jej wyniku **stosuje się** przepisy Działu I Rozdziału 8 KPA.

Terminy określone w pismach, do których **nie stosuje się przepisów KPA, Dział I Rozdział 8 (w tym pisma ws. poprawy/uzupełnienia wniosku), liczone są od dnia następującego po dniu wysłania pisma w Systemie e-RPO.**

3. Przy obliczaniu terminów, o których mowa w Regulaminie zastosowanie mają właściwe przepisy KPA (Dział 1, Rozdział 10), z zastrzeżeniem ust. 10.
4. Zgodnie z przepisami KPA:
 - a) jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło; upływ ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu,
 - b) termin określony w tygodniach kończy się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu,
 - c) termin określony w miesiącach kończy się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było, w ostatnim dniu tego miesiąca,
 - d) jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą,
 - e) termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało wysłane w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem Systemu e-RPO, a Wnioskodawca otrzymał automatycznie wygenerowane przez system UPO.
5. Informacje są wysyłane Wnioskodawcy za pośrednictwem Systemu e-RPO.
6. W celu doręczenia pisma za pośrednictwem Systemu e-RPO, IOK przesyła na adresy poczty elektronicznej Wnioskodawcy podane w formularzu wniosku o dofinansowanie projektu (pola A.2.12 lub A.3.12 i A.4 wniosku) oraz na adres

e-mail podany podczas rejestracji w Systemie e-RPO, zawiadomienie zawierające:

- a) wskazanie, że Wnioskodawca może odebrać pismo w formie dokumentu elektronicznego,
 - b) wskazanie adresu elektronicznego, z którego adresat może pobrać pismo i pod którym powinien dokonać potwierdzenia doręczenia pisma,
 - c) pouczenie dotyczące sposobu odbioru pisma w Systemie e-RPO.
7. Doręczenie informacji **o zakończeniu oceny i jej wyniku** skierowanej do Wnioskodawcy, uznaje się za skuteczne, jeżeli Wnioskodawca potwierdzi odbiór pisma zgodnie z pouczeniem, o którym mowa w art. 46 § 4 pkt. 3 KPA (wskazany również w ust. 6 lit. c). W przypadku nieodebrania pisma w formie dokumentu elektronicznego w sposób, o którym mowa w zdaniu pierwszym, IOK po upływie 7 dni, licząc od dnia wysłania zawiadomienia, przesyła powtórne zawiadomienie o możliwości odebrania tego pisma. W przypadku nieodebrania pisma, doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni, licząc od dnia przesłania pierwszego zawiadomienia.
8. **Termin na złożenie wyjaśnień (jak również uzupełnienie/poprawę wniosku)** liczy się od dnia następującego po dniu wysłania wezwania przekazanego drogą elektroniczną.
9. Obowiązkiem Wnioskodawcy jest wskazanie we wniosku o dofinansowanie **prawidłowego adresu poczty elektronicznej**, a także **zapewnienie możliwości odbioru wiadomości ze skrzynki elektronicznej**, której adres podano. Doręczenie na adresy e-mail wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu (pola A.2.12 lub A.3.12 i A.4 wniosku) oraz na adres e-mail podany podczas rejestracji w Systemie e-RPO ma skutek prawny.
- Wskazana skrzynka pocztowa powinna być w pełni dostępna (np. odpowiednie ustawienia filtra anty-spam, regularne pobieranie korespondencji, aby skrzynka nie była przepełniona, itp.). Zaleca się również sprawdzanie zawartości folderu wiadomości-śmieci (SPAM) skrzynki pocztowej.
10. Szczegółowe zasady dotyczące terminu naboru wniosków o dofinansowanie projektów określone zostały w Podrozdziale 2.1 Regulaminu.

Podrozdział 1.5

Forma i sposób udzielania informacji w kwestiach dotyczących konkursu

1. Informacji dotyczących konkursu udzielają Wnioskodawcom Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich:

- a) **Punkt Informacyjny w Krakowie** (dla mieszkańców powiatów: m. Kraków, krakowskiego, bocheńskiego, wielickiego, myślenickiego, miechowskiego i proszowickiego), fax. (12) 299 09 41, [adres e-mail Punktu Informacyjnego w Krakowie](#)⁹

ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków	Infolinia: (12) 616 06 16 Tel. (12) 616 06 26 Tel. (12) 616 06 36 Tel. (12) 616 06 46 Tel. (12) 616 06 56 Tel. (12) 616 06 66 Tel. (12) 616 06 76 Tel. (12) 616 06 86	pon.: 8:00 –18:00 wt. – pt.: 8:00–16:00
------------------------------------	---	--

- b) **Punkt Informacyjny w Chrzanowie** (dla mieszkańców powiatów: chrzanowskiego, olkuskiego, oświęcimskiego i wadowickiego), fax. 32 627 23 12, [adres e-mail Punktu Informacyjnego w Chrzanowie](#)¹⁰

ul. Grunwaldzka 5, 32-500 Chrzanów	Tel. (12) 616 03 91 Tel. (12) 616 03 92 Tel. (12) 616 03 93	pon.: 8:00 –18:00 wt. – pt.: 8:00–16:00
---------------------------------------	---	--

- c) **Punkt Informacyjny w Nowym Sączu** (dla mieszkańców powiatów: gorlickiego, m. Nowy Sącz, nowosądeckiego i limanowskiego), fax. 18 442 25 11, [adres e-mail Punktu Informacyjnego w Nowym Sączu](#)¹¹

ul. Wazów 3, 33-300 Nowy Sącz	Tel. (12) 616 03 71 Tel. (12) 616 03 72 Tel. (12) 616 03 73	pon.: 8:00 –18:00 wt. – pt.: 8:00–16:00
----------------------------------	---	--

⁹ fem@umwm.pl

¹⁰ fem_chrzanow@umwm.pl.

¹¹ fem_nowysacz@umwm.pl.

- d) **Punkt Informacyjny w Nowym Targu** (dla mieszkańców powiatów: nowotarskiego, tatrzańskiego oraz suskiego), tel./fax. 18 540 90 33, [adres e-mail Punktu Informacyjnego w Nowym Targu](#)¹²

al. 1000-lecia 35, 34-400 Nowy Targ	Tel. (12) 616 03 81 Tel. (12) 616 03 82 Tel. (12) 616 03 83	pon.: 8:00 –18:00 wt. – pt.: 8:00–16:00
--	---	--

- e) **Punkt Informacyjny w Tarnowie** (dla mieszkańców powiatów: m. Tarnów, tarnowskiego, brzeskiego oraz dąbrowskiego), fax. 14 628 88 11, [adres e-mail Punktu Informacyjnego w Tarnowie](#)¹³

ul. Wałowa 37, 33- 100 Tarnów	Tel. (12) 616 03 61 Tel. (12) 616 03 62 Tel. (12) 616 03 63	pon.: 8:00 –18:00 wt. – pt.: 8:00–16:00
----------------------------------	---	--

2. Ogłoszenie o konkursie oraz Regulamin zamieszczone będą na:
- a) [stronie internetowej RPO WM](#)¹⁴
 - b) [Portalu Funduszy Europejskich](#)¹⁵
3. W przypadku zmiany Regulaminu informacja o jego zmianie, aktualna treść, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje, zostanie zamieszczona na stronach, o których mowa w ust. 2, a każdy Wnioskodawca zostanie o niej poinformowany niezwłocznie i indywidualnie za pomocą Systemu e-RPO.

¹² fem_nowytarg@umwm.pl

¹³ fem_tarnow@umwm.pl

¹⁴ rpo.malopolska.pl

¹⁵ funduszeuropejskie.gov.pl

Podrozdział 1.6

System e-RPO

1. Składanie przez Wnioskodawcę wniosku o dofinansowanie, załączników, oświadczeń, a także wszelkiej korespondencji odbywa się za pośrednictwem Systemu e-RPO – którego administratorem jest IZ – z wykorzystaniem wyłącznie kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Do każdego ze składanych dokumentów, w tym wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca zobowiązany jest do przesłania 2 plików:

- a) dokumentu źródłowego,
 - b) pliku z kwalifikowanym podpisem elektronicznym.
2. Odpowiedzialność za prawidłowe podpisanie dokumentów leży po stronie Wnioskodawcy.

Wszystkie dokumenty przesyłane w Systemie e-RPO obligatoryjnie muszą zostać opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, który jest składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego i który opiera się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego.

3. Wszystkie czynności dotyczące postępowania w ramach konkursu, zarówno po stronie Wnioskodawcy, jak i IOK, dokonywane są wyłącznie za pośrednictwem Systemu e-RPO, z zastrzeżeniem ust. 8 w Podrozdziale 1.7 Regulaminu oraz zasad złożenia protestu opisanych w **Załączniku nr 10** do Regulaminu.
W przypadku braku poszczególnych funkcjonalności Systemu e-RPO, określone powyżej czynności, z wyjątkiem złożenia wniosku o dofinansowanie i jego korekty, odbywać się będą w formie pisemnej.
O braku, bądź osiągnięciu funkcjonalności Systemu e-RPO w zakresie komunikacji pomiędzy Wnioskodawcą a IOK, Wnioskodawca zostanie poinformowany za pośrednictwem poczty elektronicznej. Informacja w tej sprawie zostanie wysłana na przynajmniej jeden z adresów e-mail podany przez Wnioskodawcę w formularzu wniosku o dofinansowanie projektu (pola A.2.12 lub A.3.12 i A.4 wniosku).

Skutkiem niezachowania wskazanej formy komunikacji jest pozostawienie pisma bez rozpatrzenia.

Wnioskodawca składa we wniosku o dofinansowanie oświadczenie, że jest świadomy, iż wskazaną formą komunikacji i dokonywania czynności w postępowaniu w zakresie przyznania dofinansowania, jest forma elektroniczna, realizowana za pomocą Systemu e-RPO oraz, że jest świadomy, że niezachowanie wskazanej formy komunikacji skutkuje pozostawieniem pisma bez rozpatrzenia, a czynność dokonana w inny sposób nie wywołuje skutków.

4. Zasady dotyczące użytkowania Systemu e-RPO określa Regulamin korzystania z Systemu e-RPO, stanowiący **Załącznik nr 4** do Regulaminu, natomiast wskazówki dotyczące tworzenia wniosku, w tym skorygowanego wniosku w Systemie e-RPO (opis czynności niezbędnych do poprawnego podpisania i wysłania wniosku w Systemie e-RPO) zostały przedstawione w Instrukcji użytkownika zewnętrznego systemu e-RPO wspierającego wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, stanowiącej **Załącznik nr 12** do Regulaminu.
5. W przypadku przesyłania za pośrednictwem Systemu e-RPO kopii dokumentów, Wnioskodawca składa opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, który jest składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego i który opiera się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego oświadczenie, że przesłane kopie dokumentów są zgodne z oryginałem.
6. IOK zastrzega sobie prawo do:
 - a) okresowego braku dostępu do Systemu e-RPO w celu rozbudowy lub konserwacji systemu przez IZ,
 - b) wysyłania przez IZ na konto Wnioskodawcy komunikatów technicznych związanych z funkcjonowaniem systemu oraz informacji o bieżących zmianach.
7. Czasowy brak dostępu do Systemu e-RPO nie może powodować jakichkolwiek roszczeń ze strony Wnioskodawcy.
8. Informacja odnośnie zasad postępowania w przypadku wystąpienia błędów w funkcjonowaniu Systemu e-RPO, uniemożliwiających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu lub dokonanie czynności w sposób przewidziany w ust. 3, zostanie zamieszczona przez IOK na [stronie internetowej RPO WM¹⁶](#).
9. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek błędów w funkcjonowaniu Systemu e - RPO (w szczególności uniemożliwiających złożenie wniosku lub dokonanie czynności w sposób przewidziany w ust. 3), które nie zostały potwierdzone na stronie internetowej wskazanej w ust. 8, Wnioskodawca zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić IOK o zaistniałej sytuacji, w celu uzyskania potwierdzenia wystąpienia tych błędów w systemie. Informacje w tym zakresie należy kierować drogą elektroniczną na adres [e-mail Administratora Lokalnego Systemu e-RPO¹⁷](mailto:adminerpo@mcp.malopolska.pl).

¹⁶ rpo.malopolska.pl

¹⁷ adminerpo@mcp.malopolska.pl

10. Błędy w formularzu wniosku wynikające z wadliwego funkcjonowania Systemu e-RPO, które nie wpływają na możliwość złożenia wniosku o dofinansowanie projektu lub dokonanie czynności w sposób przewidziany w ust. 3 oraz zostały potwierdzone przez IOK, nie stanowią przesłanki do negatywnej oceny wniosku lub do pozostawienia go bez rozpatrzenia.

Podrozdział 1.7

Wymagania dotyczące wniosku o dofinansowanie projektu

1. Wniosek przyjmowany jest wyłącznie za pośrednictwem Systemu e-RPO dostępnego na [stronie internetowej Systemu RPO WM](#)¹⁸.
2. Wnioskodawca zobowiązany jest do zarejestrowania formularza wniosku wraz z wymaganymi załącznikami w terminie i na zasadach określonych w Podrozdziale 2.1 Regulaminu.

Za złożony uznaje się wniosek o dofinansowanie projektu, dla którego zarejestrowano formularz wniosku i załączniki opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, który jest składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego, i który opiera się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego.

3. Wniosek o dofinansowanie projektu musi być autoryzowany. Poprzez autoryzację należy rozumieć złożenie przez osobę/y uprawnioną/e do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Wnioskodawcy wskazaną/e w polu A.5 wniosku podpisu, o którym mowa w ust. 2.

Jeżeli osoba/y wskazana/e w polu A.5, podpisująca/e wniosek, działa/ją na podstawie pełnomocnictwa/upoważnienia, wówczas przedmiotowe **pełnomocnictwo/upoważnienie należy załączyć do składanego wniosku o dofinansowanie projektu.**

4. Wniosek o dofinansowanie projektu należy wypełnić w języku polskim.
5. Wzór wniosku o dofinansowanie projektu stanowi **Załącznik nr 2** do Regulaminu.
6. Wniosek należy wypełnić zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego współfinansowanego ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (zwaną dalej: Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie), stanowiącą **Załącznik nr 3** do Regulaminu.
7. Zarówno w trakcie trwania naboru, jak i w trakcie oceny wniosku, Wnioskodawcy przysługuje prawo do wycofania wniosku.
8. Wycofanie wniosku odbywa się na pisemną prośbę Wnioskodawcy podpisaną przez osobę/y uprawnioną/e do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Wnioskodawcy wskazaną/e w polu A.5 wniosku. Zaleca się, aby pismo o wycofanie wniosku zostało złożone za pośrednictwem Systemu e-RPO.
9. Wycofanie wniosku skutkuje rezygnacją z ubiegania się o dofinansowanie w konkursie, z zastrzeżeniem ust. 10.

¹⁸ erpo.malopolska.pl

10. Wnioskodawcy przysługuje prawo ponownego złożenia wniosku o dofinansowanie uprzednio wycofanego na zasadach określonych w niniejszym Podrozdziale, pod warunkiem zachowania terminu określonego w Podrozdziale 2.1.

W konkursie obowiązuje limit składanych wniosków – Wnioskodawca może złożyć nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego Projektodawcę IOK odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski.

Rozdział 2

PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT KONKURSU

Podrozdział 2.1

Nabór wniosków o dofinansowanie projektów

1. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów trwa **od dnia 30 czerwca 2019 r.** (dzień otwarcia naboru) **do dnia 25 września 2019 r. do godz. 15:00** (dzień i godzina zamknięcia naboru). W uzasadnionych przypadkach np. w przypadku znacznego przekroczenia dostępnej w konkursie alokacji w złożonych wnioskach o dofinansowanie, termin naboru wniosków może ulec skróceniu, z zastrzeżeniem, że nabór wniosków nie może zostać zakończony wcześniej niż 3 dni robocze od daty opublikowania informacji o skróceniu terminu naboru wniosków o dofinansowanie projektów. Decyzję o skróceniu terminu naboru wniosków podejmuje na swoim posiedzeniu Zarząd Województwa Małopolskiego. Informacja o skróceniu terminu naboru wniosków o dofinansowanie projektów, opublikowana będzie na [stronie internetowej RPO WM](#)¹⁹ oraz na [Portalu Funduszy Europejskich](#)²⁰.
2. W przypadku, gdy w czasie trwania naboru, o którym mowa w ust. 1, nastąpi awaria Systemu e-RPO leżąca po stronie IZ i uniemożliwiająca złożenie wniosku o dofinansowanie projektu w terminie ustalonym w ust. 1, termin, w którym możliwe będzie składanie wniosków może zostać przedłużony. Decyzję o wydłużeniu terminu naboru wniosków podejmuje na swoim posiedzeniu Zarząd Województwa Małopolskiego. W przypadku wystąpienia awarii Systemu e-RPO w okresie pomiędzy posiedzeniami ZWM, decyzję w przedmiotowej sprawie podejmuje Dyrektor Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości, zgodnie z Instrukcją Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji dla LSI e-RPO, przyjętą Uchwałą Nr 894/18 ZWM z dnia 24 maja 2018 r. Informacja o przedłużeniu terminu naboru wniosków o dofinansowanie projektów, opublikowana będzie na [stronie internetowej RPO WM](#)²¹ oraz na [Portalu Funduszy Europejskich](#)²².

¹⁹ erpo.malopolska.pl

²⁰ funduszeuropejskie.gov.pl

²¹ erpo.malopolska.pl

²² funduszeuropejskie.gov.pl

3. Przedłużenie terminu składania wniosku o dofinansowanie projektu może nastąpić wyłącznie w przypadku, o którym mowa w ust. 2. Zaistnienie innych, niż wskazane w ust. 2 okoliczności, które utrudniają lub uniemożliwiają Wnioskodawcy złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (np. awaria sprzętu, problemy z podpisem elektronicznym, niekorzystne warunki pogodowe, przerwy w dostępie do sieci Internet) nie stanowi przesłanki uzasadniającej przedłużenie terminu składania wniosków. W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, Wnioskodawcy nie przysługują żadne roszczenia, ani środki odwoławcze, w tym w szczególności Wnioskodawcy nie przysługuje wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku.
4. Wnioskodawca, który zamierza uczestniczyć w naborze zobowiązany jest złożyć wniosek w terminie od dnia otwarcia do dnia zamknięcia naboru włącznie.
5. Decydująca dla dochowania terminu określonego w ust. 1 jest data i godzina zarejestrowania wniosku o dofinansowanie projektu w Systemie e-RPO (zgodnie z datą i godziną określoną przez serwer Systemu e-RPO). Potwierdzeniem zarejestrowania dokumentacji w odpowiedzi na konkurs jest otrzymanie, na wskazane przez Wnioskodawcę w formularzu wniosku adresy e-mail (pola A.2.12 lub A.3.12 i A.4 wniosku) oraz na adres e-mail podany podczas rejestracji w Systemie e-RPO, UPO wygenerowanego przez System e-RPO.

Wysłanie wniosku po terminie wskazanym w ust. 1, nie będzie możliwe, o czym Wnioskodawca zostanie automatycznie poinformowany za pośrednictwem Systemu e-RPO oraz na adres poczty elektronicznej wskazany podczas rejestracji konta w Systemie e-RPO. Tym samym wniosek nie zostanie zarejestrowany.

6. Konkurs może zostać anulowany w szczególności w następujących przypadkach:
 - a) zaistnienia sytuacji nadzwyczajnej, której IOK nie mogła przewidzieć w chwili ogłoszenia konkursu, a której wystąpienie czyni niemożliwym lub utrudnia kontynuowanie procedury konkursowej lub stanowi zagrożenie dla interesu publicznego,
 - b) ogłoszenia lub zmiany aktów prawnych lub wytycznych w istotny sposób wpływających na założenia konkursu.
7. Wnioskodawcy uczestniczącemu w konkursie przysługuje prawo dostępu do dokumentów związanych z oceną złożonego przez siebie wniosku, przy zachowaniu zasady anonimowości osób dokonujących oceny wniosku. Zasada anonimowości nie obowiązuje po rozstrzygnięciu konkursu.

8. **Wnioskodawca**, składając wniosek w odpowiedzi na ogłoszony konkurs, **oświadcza** (w oparciu o oświadczenie zawarte we wniosku) w imieniu swoim i Partnerów (jeśli dotyczy), **że zapoznał się** z SZOOP RPO WM 2014-2020, w szczególności w zakresie opisu Działania, w ramach którego ubiega się o dofinansowanie oraz kryteriów wyboru projektu, a także z Wytocznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, a także z Regulaminem oraz jego załącznikami **i akceptuje postanowienia w nich zawarte.**

Oświadczenia są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, z wyjątkiem oświadczenia o świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji.

Podrozdział 2.2

Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie realizacji projektu (Beneficjenci)

1. Zgodnie z SzOOP RPO WM o dofinansowanie projektu w ramach niniejszego konkursu mogą ubiegać się **podmioty posiadające doświadczenie w prowadzeniu działań na rzecz włączenia społecznego, należące do poniższego katalogu**²³:
 - a) organizacje pozarządowe
 - b) podmioty ekonomii społecznej
 - c) kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych
 - d) jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
 - e) jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną
 - f) przedsiębiorcy
 - g) ochotnicze hufce pracy.

Powyższy katalog dotyczy zarówno Wnioskodawcy, jak i Partnera/ów.

2. O dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty, które podlegają wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie:
 - a) art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.),
 - b) art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 769),
 - c) art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 703 z późn. zm.).

Powyższe wykluczenie dotyczy zarówno Wnioskodawcy, jak i Partnera/ów.

3. W ramach potwierdzenia rzetelności Wnioskodawcy, **każdy Wnioskodawca oraz Partner w projekcie (jeśli dotyczy) zobowiązany jest złożyć oświadczenie**, że w okresie trzech lat poprzedzających datę złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, instytucja udzielająca wsparcia nie rozwiązała z własnej inicjatywy z Wnioskodawcą i/lub Partnerem (jeśli dotyczy) umowy o dofinansowanie projektu realizowanego ze środków unijnych z przyczyn leżących po jego stronie. Oświadczenie jest składane wraz z wnioskiem

²³ Z wyłączeniem ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie

o dofinansowanie projektu. Oświadczenie stanowi **Załącznik nr 13** do Regulaminu.

Każdy podmiot zobowiązany jest do złożenia odrębnego oświadczenia.

4. W ramach niniejszego konkursu projekty mogą być realizowane samodzielnie przez Wnioskodawcę lub w partnerstwie.
5. Wymagania dotyczące partnerstwa oraz realizacji projektu z innymi podmiotami określone są w szczególności w Ustawie, SzOOP RPO WM oraz w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania tych dokumentów łącznie.
6. Projekt realizowany w partnerstwie (partnerstwo projektowe) stanowi projekt partnerski zgodnie z definicją zawartą w art. 33 Ustawy.
7. Partnerstwo może zostać utworzone przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.

W przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne wzajemne zlecenie przez Beneficjenta zakupu towarów lub usług partnerowi i odwrotnie.

8. Minimalny wzór umowy o partnerstwie na rzecz realizacji projektu stanowi **Załącznik nr 9** do Regulaminu. Wnioskodawca jest zobowiązany do dostarczenia IOK umowy o partnerstwie lub porozumienia przed podpisaniem umowy/podjęciem decyzji o dofinansowanie projektu.

Przy sporządzaniu umowy o partnerstwie należy zwrócić szczególną uwagę na zgodność podziału budżetu pomiędzy Liderem, a Partnerem/Partnerami z wnioskiem o dofinansowanie projektu. Treść zapisów umowy o partnerstwie oraz jej załączników (m.in. Załącznik nr 2 Budżet projektu z podziałem na Lidera projektu i Partnerów) będzie podlegała weryfikacji przed podpisaniem umowy o dofinansowanie/podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu.

9. Wybór partnerów jest dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.
10. Podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania, zgodnie z zapisami Ustawy.
11. Prawidłowość wyboru partnerów w projekcie weryfikowana będzie podczas oceny kryterium Kwalifikowalność wnioskodawcy i partnerów (jeśli dotyczy) w oparciu o oświadczenia przedstawione przez Wnioskodawcę. Niespełnienie ww. kryterium skutkuje negatywną oceną projektu.

Podrozdział 2.3

Przedmiot konkursu – typ projektów oraz ostateczni odbiorcy wsparcia (Grupy docelowe)

Typ projektów

1. Projekty składane w ramach konkursu muszą być zgodne z zapisami RPO WM, SzOOP RPO WM dotyczącymi 9. Osi Priorytetowej Region Spójny Społecznie, Działania 9.1 Aktywna Integracja, Poddziałania 9.1.2 Aktywna integracja – projekty konkursowe, typ A. kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia.
2. W ramach konkursu dofinansowanie można otrzymać wyłącznie na realizację **typu projektu A. kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia.**
3. W projektach realizowanych w ramach poddziałania 9.1.2 RPO WM możliwe jest wykorzystanie szerokiego katalogu instrumentów aktywizacji o charakterze społecznym, zawodowym, czy edukacyjnym, których dobór będzie uzależniony od indywidualnych potrzeb osób i rodzin objętych wsparciem, takich jak:
 - 1) **identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika;**
 - 2) **usługi aktywnej integracji, w tym:**
 - a) inicjatywy przygotowujące do podjęcia zatrudnienia np. staże, praktyki zawodowe, wolontariat;
 - b) usługi asystenta osoby bezdomnej w procesie wychodzenia z bezdomności, asystenta osoby opuszczającej zakład karny w procesie reintegracji, opiekuna usamodzielnienia, asystenta rodziny;
 - c) subsydiowane zatrudnienie, zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy;
 - d) zatrudnienie wspierane, wspomagane, usługi trenera zatrudnienia wspieranego oraz inne usługi ułatwiające adaptację pracownika w środowisku pracy;
 - e) poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne;
 - f) trening kompetencji i umiejętności społecznych;
 - g) poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy;
 - h) kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji;
 - i) usługi towarzyszące procesowi usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej;
 - j) działania mające na celu usamodzielnienie wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych lub młodzieżowych ośrodków socjoterapii;
 - k) oddziaływanie na uczestników oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wzmacniające lub

- odbudowujące naturalne systemy wsparcia, takie jak rodzina i lokalna społeczność, obejmujące np.: wsparcie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, mediacje, terapie rodzinne, poradnictwo rodzinne;²⁴
- l) inne narzędzia, metody służące aktywizacji społecznej i zawodowej, wynikające ze zidentyfikowanych potrzeb osób obejmowanych wsparciem (w tym o charakterze zdrowotnym).
- 3) **wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej** realizowanych przez centra integracji społecznej oraz kluby integracji społecznej, udzielane na stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej w istniejących podmiotach lub poprzez tworzenie nowych podmiotów;
- 4) **wsparcie dla rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia w ZAZ**, poprzez zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ (z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji) lub wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, ukierunkowaną na przygotowanie tych osób do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ: na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej;
- 5) **wsparcie rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach WTZ** poprzez wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ lub wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej;
- 6) **usługi społeczne**²⁵:
- a) wsparcie służące poprawie dostępu do mieszkań wspomaganych poprzez tworzenie miejsc w nowo utworzonych lub istniejących mieszkaniach wspomaganych;
- b) usługi asystenckie świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami;
- c) usługi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej²⁶.
4. Podmioty wskazane w Podrozdziale 2.2 muszą w ramach projektów realizować **kompleksową aktywizację społeczną i zawodową** osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. **Obowiązkowym elementem projektu** musi być **identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika**, a dodatkowo **rekomendowane jest zastosowanie przez Beneficjenta co najmniej 3 usług**

²⁴ Przykładowo poprzez realizację programu aktywności lokalnej

²⁵ O ile są one niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby czy rodziny i przyczyniają się do realizacji celów aktywnej integracji.

²⁶ Z wyłączeniem usług wspierania rodziny w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego.

aktywnej integracji. Każdy z uczestników projektu powinien otrzymać ofertę wsparcia odpowiadającą **kompleksowo** na zidentyfikowane u niego potrzeby.

Grupa docelowa

5. **Zgodnie z SzOOP RPO WM grupą docelową (ostatecznymi odbiorcami wsparcia) w ramach niniejszego konkursu są:**
- 1) **osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,** które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym w szczególności:
 - osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego,
 - osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
 - 2) **środowiska zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,** w szczególności społeczności lokalne na obszarach zdegradowanych objętych rewitalizacją,
 - 3) **otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.**

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 **wsparcie kierowane do otoczenia** osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym **jest możliwe, o ile jest ono niezbędne** dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

IOK zaleca, aby działania przewidziane dla środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym stanowiły **uzupełnienie wsparcia kierowanego do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.**

6. Ponadto, zgodnie z obligatoryjnym kryterium oceny Kwalifikowalność projektu grupa docelowa musi być zgodna również z zapisami Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz z Regulaminem.

Projekty skierowane do osób fizycznych w ramach niniejszego konkursu obejmują osoby **mieszkające** w rozumieniu Kodeksu cywilnego lub **pracujące** lub **uczące się** na terenie województwa małopolskiego.

Podrozdział 2.4

Szczegółowe wymogi dotyczące realizacji projektów

1. Projekty składane w niniejszym konkursie są oceniane pod kątem zgodności z właściwymi wytycznymi publikowanymi na [stronie internetowej RPO WM](#)²⁷.
2. Ze względu na specyfikę konkursu oceniana jest w szczególności zgodność projektu z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 oraz z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.
3. Spełnienie przez Wnioskodawców wymogów Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 oznacza zgodność z ust. 4-31.

Wnioskodawca powinien przedstawić we wniosku informacje pozwalające na zweryfikowanie spełniania ww. wymogów.

4. W ramach projektu wsparciem w pierwszej kolejności należy objąć:
 - 1) osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek, o których mowa w podrozdziale 1.2 ust. 28 (współwystępowanie różnych przesłanek);
 - 2) o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
 - 3) z niepełnosprawnością sprzężoną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (w rozumieniu zgodnym z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych);
 - 4) osoby lub rodziny korzystające z PO PŻ, a zakres wsparcia dla tych osób lub rodzin nie będzie powielał działań, które dana osoba lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ;
 - 5) osób, rodzin lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w związku z rewitalizacją obszarów zdegradowanych, o której mowa w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

²⁷ rpo.malopolska.pl

Powyższe preferencje muszą znaleźć odzwierciedlenie w kryteriach rekrutacji uczestników do projektu, adekwatnie do zdiagnozowanej sytuacji problemowej.

5. Wsparcie w projekcie może być kierowane do **osób bezrobotnych**, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym.
6. Możliwe jest korzystanie ze wsparcia **osób ze społeczności romskiej**, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wsparcie nie może mieć charakteru wsparcia przeznaczonego wyłącznie dla społeczności romskiej.
7. Wsparcie dla **osób odbywających karę pozbawienia wolności** nie będzie udzielane w ramach RPO, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.
8. **Usługi aktywnej integracji** mogą mieć charakter wsparcia indywidualnego (adresowanego do osoby), rodzinnego (adresowanego do rodziny) oraz środowiskowego (adresowanego do określonego środowiska).
9. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji.
10. Proces wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.
11. Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez **CIS i KIS** są uznawane za kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującą aktywną integrację społeczną i zawodową.
12. Możliwe jest wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej realizowanych przez CIS i KIS.
13. Wsparcie, o którym mowa w ust 12, jest udzielane na stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej:
 - 1) w istniejących podmiotach, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - 2) poprzez utworzenie podmiotów, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
14. Beneficjenci zobowiązani są do:
 - 1) współpracy z OWES w zakresie tworzenia miejsc pracy w PES;

- 2) informowania właściwego terytorialnie OPS, PCPR lub PUP o projekcie i formach wsparcia otrzymywanych przez uczestników,
- 3) zapewnienia, że z uczestnikami projektu realizowanego przez podmiot inny niż OPS podpisywana jest umowa na wzór kontraktu socjalnego,
- 4) poinformowania właściwych terytorialnie ośrodków pomocy społecznej oraz organizacji partnerskich regionalnych i lokalnych, o których mowa w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020, o prowadzonej rekrutacji do Projektu, a także do niepowielania wsparcia, które uczestnik otrzymał lub otrzymuje w ramach działań towarzyszących w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

15. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami odbywa się poprzez:

- 1) wykorzystanie usług aktywnej integracji, umożliwiającej realizację wsparcia w zakresie przygotowania do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia realizowanego przez środowiskowe domy samopomocy, usług asystenckich, usług trenera pracy lub innych usług umożliwiających uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia oraz nabywanie nowych umiejętności społecznych i zawodowych, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia;
- 2) usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS;
- 3) wykorzystanie usług aktywnej integracji w ramach WTZ i ZAZ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. IZ RPO umożliwia realizację usług asystenckich, usług trenera pracy lub innych usług umożliwiających uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia oraz nabywanie nowych umiejętności społecznych i zawodowych, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia.

16. W ramach projektów nie jest możliwe tworzenie nowych ZAZ ze środków EFS.

17. Wsparcie w ramach ZAZ odbywa się poprzez:

- 1) zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ, z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji. Okres zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w ZAZ po zakończeniu realizacji projektu jest co najmniej równy okresowi zatrudnienia w ramach projektu. Okres ten może być krótszy, wyłącznie w sytuacji, gdy osoba z niepełnosprawnością podejmie w tym okresie zatrudnienie poza ZAZ;

18. wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ: na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej. Istnieje możliwość wsparcia dla osób zatrudnionych w ZAZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w

początkowym okresie zatrudnienia. W ramach projektów **nie jest możliwe tworzenie nowych WTZ** ze środków EFS.

19. Wsparcie w ramach WTZ odbywa się poprzez:

- 1) wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ;
- 2) wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji obowiązkowo ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej. Istnieje możliwość wsparcia uczestników WTZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia, umożliwia także realizację praktyk lub staży dla uczestników WTZ.

20. W celu zwiększenia zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami możliwa jest realizacja działań wspierających tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością, dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Działania wspierające tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami mogą być realizowane wyłącznie jako element kompleksowych projektów obejmujących również aktywizację społeczno-zawodową osób z niepełnosprawnościami.

21. Turnusy rehabilitacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie są traktowane jako instrument aktywnej integracji. Kwota przeznaczona na turnus rehabilitacyjny aktywizowanej osoby z niepełnosprawnością może być jednak uznana za wkład własny do projektu.

22. W ramach ścieżki reintegracji, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny czy środowiska i przyczynia się do realizacji celów usług aktywnej integracji, o których mowa w podrozdziale 1.2 pkt 50 przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej.

23. W przypadku, gdy w ramach projektu będzie realizowane wsparcie służące poprawie dostępu do mieszkań o charakterze chronionym lub wspomaganym adresowanych do osób chorujących psychicznie oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie, IOK rekomenduje, aby wsparcie to było realizowane zgodnie z **Modelem mieszkań chronionych i wspomaganych adresowanych do osób chorujących psychicznie (Załącznik nr 17 do Regulaminu konkursu)** oraz **Modelem mieszkań chronionych i wspomaganych adresowanych do osób niepełnosprawnych intelektualnie (Załącznik nr 18)**.

24. Usługi asystenckie są świadczone dla osób z niepełnosprawnościami na poniższych zasadach:

- 1) **Wsparcie dla usług asystenckich** prowadzi każdorazowo do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług asystenckich w społeczności lokalnej oraz liczby osób objętych usługami asystenckimi świadczonymi w społeczności lokalnej przez danego Beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie projektu. Możliwe jest wsparcie w postaci usług asystenckich dla osób przebywających w opiece instytucjonalnej w celu ich przejścia do usług świadczonych w społeczności lokalnej;
- 2) Wsparcie dla usług asystenckich odbywa się poprzez zwiększanie liczby asystentów funkcjonujących w ramach nowych podmiotów lub podmiotów istniejących, z zastrzeżeniem wynikającym z pkt 1.
- 3) Usługi asystenckie mogą być świadczone przez asystentów osób niepełnosprawnych, którzy ukończyli kształcenie w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. 2012 poz. 184 z późn. zm.) lub przez asystentów osobistych posiadających doświadczenie w realizacji usług asystenckich lub odpowiednie przeszkolenie, przy czym istnieje możliwość przeszkolenia asystentów w ramach projektu przed rozpoczęciem świadczenia przez nich usług na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami. Warunki dot. poziomu wymaganych kompetencji/ kwalifikacji w odniesieniu do usług świadczonych przez asystentów osobistych osób niepełnosprawnych zostały określone w **Załączniku nr 11** do *Regulaminu konkursu*.

25. Wsparcie w ramach projektu nie może spowodować:

- 1) zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług asystenckich przez Beneficjenta oraz
- 2) zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania usług ze środków innych niż europejskie.

26. Finansowanie ze środków EFS w ramach danego projektu miejsc świadczenia usług asystenckich stworzonych przez danego beneficjenta trwa nie dłużej niż 3 lata.

27. Wsparcie w ramach usług asystenckich jest adresowane w pierwszej kolejności do osób z niepełnosprawnościami, których dochód nie przekracza 150% właściwego kryterium dochodowego (na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie), o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

28. Korzystanie z usług asystenckich możliwe jest także przez inne osoby, niespełniające kryterium dochodowego określonego w ust. 27, jeżeli w opisie rekrutacji Wnioskodawca określi obligatoryjne kryteria uwzględniające w szczególności sytuację materialną osób z niepełnosprawnościami, rodzaj usług i specyfikę grupy docelowej. Decyzja o przyznaniu usług asystenckich musi być poprzedzona każdorazowo indywidualną oceną sytuacji materialnej i życiowej (rodzinnej i zawodowej) danej osoby z niepełnosprawnością.
29. Wnioskodawca może zaplanować częściową lub całkowitą odpłatność za usługi asystenckie, dla osób innych niż wskazane w ust. 27. W takiej sytuacji we wniosku należy określić zasady odpłatności skorelowane z zasadami dotychczas stosowanymi przez Beneficjenta. Zasady odpłatności uzależnione powinny być w szczególności od sytuacji materialnej uczestników projektu, rodzaju usługi i specyfiki grupy docelowej. Zasady odpłatności należy określić we wniosku o dofinansowanie zarówno w odniesieniu do okresu realizacji projektu, jak i do okresu zachowania trwałości projektu. Odpłatności za usługi asystenckie stanowią wkład własny w projekcie.
30. **Osoby przebywające w pieczy zastępczej lub osoby opuszczające pieczę zastępczą** mogą korzystać z usług aktywnej integracji, w szczególności o charakterze społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, a w przypadku osób powyżej 15 roku życia także usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym.
31. W ramach niniejszego konkursu:
- 1) Beneficjent jest zobowiązany do **zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu podmiotów** po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu;
 - 2) Beneficjent jest zobowiązany do **zapewnienia zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w ZAZ** po zakończeniu realizacji projektu na okres co najmniej równy okresowi zatrudnienia w ramach projektu. Powyższy okres może być krótszy, wyłącznie wtedy jeżeli osoba z niepełnosprawnością podejmie w tym okresie zatrudnienie poza ZAZ;
 - 3) Beneficjent jest zobowiązany do **zachowania trwałości miejsc świadczenia usług asystenckich** utworzonych w ramach projektu po zakończeniu realizacji projektu co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług.
 - 4) Beneficjent jest zobowiązany do **zachowania trwałości miejsc świadczenia usług w mieszkaniach chronionych lub mieszkaniach wspomaganych utworzonych w ramach projektu** po zakończeniu realizacji projektu co najmniej przez okres równy okresowi realizacji projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług.

Deklaracja Wnioskodawcy dotycząca zachowania trwałości rezultatów projektu musi zostać zawarta w części D.1.4 wniosku.

32. W celu zapewnienia pełnego pakietu działań skierowanych do osób oddalonych od rynku pracy uczestnicy projektów z zakresu aktywnej integracji mają możliwość skorzystania z instrumentów aktywnej polityki rynku pracy, których realizacja odbywa się zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, co oznacza zgodność z ust. 33-49.
33. Realizacja szkoleń odbywa się zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami i potencjałem uczestnika projektu oraz zdiagnozowanymi potrzebami rynku pracy.

Rekomenduje się, aby na etapie sporządzania wniosku o dofinansowanie nie zakładać realizowania konkretnych szkoleń zawodowych

34. **Usługi szkoleniowe** muszą być realizowane przez instytucje posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.
35. Efektem szkolenia powinno być nabycie kwalifikacji lub kompetencji (konkretnych efektów uczenia się uzyskiwanych w toku szkolenia) potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem), który powinien zawierać informacje na temat uzyskanych przez uczestnika efektów uczenia się w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.
32. **Fakt nabycia kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych** będzie weryfikowany w ramach następujących etapów:
- a) etap I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie grupy docelowej do objęcia wsparciem (zgodnej z *Regulaminem*) oraz wybranie obszaru interwencji EFS (zgodnie z *Regulaminem*), który będzie realizowany w projekcie i poddany ocenie;
 - b) etap II – Wzorzec – określony przed rozpoczęciem form wsparcia i zrealizowany w projekcie standard wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,
 - c) etap III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie;
 - d) etap IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.

36. Osobom uczestniczącym w szkoleniach przysługuje stypendium szkoleniowe, które miesięcznie wynosi 120% zasiłku²⁸, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jeżeli miesięczna liczba godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin; w przypadku niższej miesięcznej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium szkoleniowego ustala się proporcjonalnie, z tym, że stypendium to nie może być niższe niż 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
37. Osoby uczestniczące w szkoleniach podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowemu, jeśli nie mają innych tytułów powodujących obowiązek ubezpieczeń społecznych (art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art. 9 ust. 6a oraz art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Płatnikiem składek za te osoby jest podmiot kierujący na szkolenie. Koszt składek jest wydatkiem kwalifikowalnym w projekcie, który nie zawiera się w kwocie stypendium, o którym mowa w ust. 36.
38. W zależności od indywidualnych potrzeb uczestnikowi projektu skierowanemu na szkolenie może zostać sfinansowany:
- zwrot kosztów przejazdów na szkolenie,
 - zwrot kosztów niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych,
 - zwrot kosztów egzaminów,
 - zwrot kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 oraz osobami zależnymi w wysokości wynikającej z wniosku o dofinansowanie.
39. **Staże** powinny być zgodne z zaleceniem Rady Unii Europejskiej z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz. Urz. UE C 88 z 27.03.2014, str. 1) oraz z Polskimi Ramami Jakości Praktyk i Staży²⁹.
40. W okresie odbywania stażu stażyście przysługuje stypendium stażowe wypłacane, które miesięcznie wynosi 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy³⁰, jeżeli miesięczna liczba godzin stażu wynosi nie mniej niż 160 godzin³¹ – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie³².

²⁸ Kwota stypendium jest kwotą brutto nieuwzględniającą składek na ubezpieczenie społeczne płaconych w całości przez płatnika, tj. podmiot kierujący na szkolenie.

²⁹ Dokument pn. Polska Rama Jakości Praktyk i Staży dostępny jest na stronie www.stazeipraktyki.pl/program

³⁰ Z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 72 ust. 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

³¹ W przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności miesięczne stypendium przysługuje pod warunkiem, że miesięczna liczba godzin stażu wynosi nie mniej niż 140 godzin miesięcznie.

³² Kwota stypendium stażowego jest kwotą brutto nieuwzględniającą składek na ubezpieczenia społeczne płaconych w całości przez płatnika, tj. podmiot kierujący na staż.

41. Stażyści pobierający stypendium stażowe w okresie odbywania stażu podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu, jeśli nie mają innych tytułów powodujących obowiązki ubezpieczeń społecznych (art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art.9 ust. 6a oraz art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Płatnikiem składek za te osoby jest podmiot kierujący na staż.
42. Stażyści w okresie odbywania stażu objęci są ubezpieczeniem zdrowotnym oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków/ z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Koszt tego ubezpieczenia jest ponoszony przez podmiot kierujący na staż.
43. Koszt składek na ubezpieczenia, o których mowa ust 41 i 42, jest wydatkiem kwalifikowalnym w projekcie, który nie zawiera się w kwocie stypendium.

Katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty inne niż wskazane w ust 40-43 związane z odbywaniem stażu (np. koszty dojazdu, koszty wyposażenia stanowiska pracy w niezbędne materiały i narzędzia dla stażysty, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP stażysty, itp.) w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł brutto na 1 stażystę.

44. Stażysta wykonuje swoje obowiązki pod nadzorem opiekuna stażu, który jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego na staż.
45. Funkcję opiekuna stażysty może pełnić wyłącznie osoba posiadająca co najmniej sześciomiesięczny staż pracy na danym stanowisku, na którym odbywa się staż lub co najmniej dwunastomiesięczne doświadczenie w branży/dziedzinie, w jakiej realizowany jest staż. Na jednego opiekuna stażu nie może przypadać więcej niż 3 stażystów.
46. Kwalifikowalne są ³³ koszty wynagrodzenia opiekuna stażysty.
47. **Zatrudnie wspomagane** może być realizowane na rzecz osób z niepełnosprawnością w celu uzyskania oraz utrzymania zatrudnienia.
48. Zadania w zakresie zatrudnienia wspomagane są realizowane przez trenera pracy³⁴, który może zostać również wsparty przez psychologa, doradcę zawodowego lub terapeutów.
49. Wymiar czasu pracy i okres zatrudnienia trenera pracy powinien wynikać z indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przy czym okres zatrudnienia trenera pracy nie może być dłuższy niż 24 miesiące.

³³ Refundacja podmiotowi przyjmującemu na staż, kosztów wynagrodzenia opiekuna stażysty, odbywa się na zasadach wskazanych w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

³⁴ Zadania oraz kwalifikacje trenera pracy wskazano w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

50. **Efektywność społeczna** jest mierzona wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym, lub zdrowotnym, a **efektywność zatrudnieniowa** wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym.
51. Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa są mierzone rozłącznie w odniesieniu do:
- osób z niepełnosprawnościami;
 - pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Pomiaru efektywności społecznej i zatrudnieniowej należy dokonać zgodnie z załącznikiem nr 20 do Regulaminu.

52. Efektywność społeczna jest mierzona:
- wśród uczestników projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z definicją wskazaną w Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
 - wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie; za zakończenie udziału w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. Zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie na potrzeby weryfikacji kryterium efektywności społecznej;
 - w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie w rozumieniu lit. b i skorzystali w projekcie z usług aktywnej integracji.
53. Kryterium efektywności społecznej określa odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien być rozumiany m.in. jako:
- rozpoczęcie nauki;
 - wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie;
 - zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności;
 - poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów;
 - podjęcie wolontariatu;
 - poprawa stanu zdrowia;
 - ograniczenie nałogów;

h) doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami).

54. Kryterium efektywności zatrudnieniowej określa odsetek uczestników projektu, którzy znaleźli się w jednej z poniższych sytuacji:

- a) jako osoby bierne zawodowo³⁵ lub bezrobotne w momencie przystąpienia do projektu, podjęli zatrudnienie³⁶ po zakończeniu udziału w projekcie lub w trakcie jego trwania;
- b) jako osoby bierne zawodowo w momencie przystąpienia do projektu, zaczęli poszukiwać pracy³⁷ po zakończeniu udziału w projekcie;
- c) jako osoby bierne zawodowo lub bezrobotne w momencie przystąpienia do projektu, podjęli dalszą aktywizację zawodową, w tym w projekcie realizowanym w ramach PI 9v lub CT 8 (PI 8i, 8ii, 8iii lub 8iv), po zakończeniu udziału w projekcie lub w trakcie jego trwania;
- d) jako uczestnicy CIS lub KIS w trakcie trwania projektu lub po jego zakończeniu podjęli zatrudnienie w ramach zatrudnienia wspieranego;
- e) jako osoby zatrudnione w ZAZ lub uczestniczące w WTZ w trakcie trwania projektu lub po jego zakończeniu podjęli zatrudnienie na otwartym rynku pracy, w tym w PS.

55. Efektywność zatrudnieniowa jest mierzona wśród uczestników, którzy:

- a) zakończyli udział w projekcie; zakończenie udziału w projekcie to zakończenie uczestnictwa we wszystkich formach wsparcia przewidzianych dla danego uczestnika w ramach projektu EFS lub
- b) przerwali udział w projekcie wcześniej, niż uprzednio było to planowane z powodu podjęcia pracy, lub
- c) podjęli pracę, jednak jednocześnie kontynuowali udział w projekcie.

56. Wyłączenie z obowiązku stosowania kryterium efektywności zatrudnieniowej (tj. wyłączenie z licznika i mianownika we wskaźniku monitorującym spełnienie kryterium) stosuje się do:

- a) osób nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;

³⁵ Osoby bierne zawodowo w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

³⁶ Zatrudnienie w rozumieniu definicji wskaźnika wspólnej liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu wskazanej w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

³⁷ Poszukiwanie pracy w rozumieniu definicji wskaźnika liczba osób biernych zawodowo, poszukujących pracy po opuszczeniu programu wskazanej w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

- b) osób do 18. roku życia lub do zakończenia przez nie realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;
 - c) osób, które w ramach projektu lub po zakończeniu jego realizacji podjęły naukę w formach szkolnych.
57. Kryterium efektywności społecznej jest weryfikowane w terminie do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie w rozumieniu ust 53 lit. b. Kryterium efektywności zatrudnieniowej jest weryfikowane w terminie do 3 miesięcy od zakończenia udziału projekcie, o którym mowa w ust 56 lit. a, oraz w odniesieniu do sytuacji opisanych w ust 56 lit b i c.
58. Uczestnik projektu, który wziął udział w aktywizacji społecznej i zawodowej oraz nie stosują się do niego wyłączenia wskazane w ust 57, powinien być brany pod uwagę przy pomiarze zarówno efektywności społecznej, jak i zatrudnieniowej.

Okres realizacji

59. Dopuszcza się możliwość rozpoczęcia realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku, terminem rozstrzygnięcia konkursu lub datą podpisania umowy, niemniej jednak należy mieć na uwadze w szczególności następujące kwestie:
- projekt nie może zostać fizycznie zakończony, ani w pełni zrealizowany przed dniem złożenia wniosku aplikacyjnego,
 - nie może wystąpić podwójne finansowanie wydatków,
 - Wnioskodawca musi uwzględnić ryzyko związane z ewentualną negatywną oceną projektu i niepodpisaniem umowy/terminem rozstrzygnięcia konkursu oraz czasem potrzebnym na podpisanie umowy.

Planując okres realizacji projektu, **należy uwzględnić czas potrzebny na podpisanie umowy o dofinansowanie/podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu**, który zgodnie z zapisem zawartym w ust. 5, w rozdziale 4 *Regulaminu*, może wynosić do 6 miesięcy od daty zatwierdzenia przez ZWM listy ocenionych projektów wybranych do dofinansowania.

Jednocześnie **termin zakończenia realizacji projektu nie powinien być planowany później niż 30 czerwca 2023 r.**

Podrozdział 2.5

Wskaźniki i monitorowanie postępu rzeczowego projektu

1. Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego współfinansowanego ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020, stanowiącą **Załącznik nr 3** do Regulaminu, we wniosku o dofinansowanie (w polach E.3-E.5) należy określić poprzez **wskaźniki produktu i rezultatu**, w jaki sposób będzie mierzona realizacja celu projektu. Wymagania dotyczące sposobu wykazywania we wniosku o dofinansowanie oraz monitorowania wskaźników zostały zawarte w Instrukcji (rozdział E. Cele projektu). Definicje wskaźników oraz szczegółowy sposób ich pomiaru zostały opisane w **Załączniku nr 6** do Regulaminu.
2. Na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oceniana będzie adekwatność i poprawność doboru i opisu wskaźników realizacji celu, w tym wartości wskaźników i sposób ich pomiaru.
3. Beneficjent realizując projekt w ramach niniejszego konkursu zobowiązany jest do wskazania we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie monitorowania w trakcie realizacji projektu **wszystkich adekwatnych** do planowanych w projekcie działań **wskaźników kluczowych produktu oraz rezultatu bezpośredniego** (wybór dokonywany jest z listy rozwijanej):
 - a) **Wskaźniki kluczowe produktu** (pole E.3.1 wniosku):
 - **Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie,**
 - **Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C).**

Wśród kluczowych **wskaźników produktu** wyróżnić można także **wskaźniki horyzontalne**, odnoszące się do wpływu Umowy Partnerstwa 2014–2020 w kluczowych dla Komisji Europejskiej obszarach. Do wskaźników produktu horyzontalnych należą:

- **Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,**
- **Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami,**
- **Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych,**
- **Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.**

IOK rekomenduje wprowadzenie do wniosku o dofinansowanie wszystkich adekwatnych wskaźników horyzontalnych.

Wnioskodawca zobligowany jest do ich monitorowania na etapie wdrażania projektu, natomiast nie jest obligatoryjne wskazywanie wartości docelowych dla tych wskaźników na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie (oznacza to, że na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie wartości docelowe tych wskaźników mogą przybrać wartość 0, natomiast będą one odnotowywały przyrost na etapie realizacji projektu).

b) Wskaźniki kluczowe rezultatu bezpośredniego (pole E.3.2 wniosku):

- **Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek),**
 - **Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu,**
 - **Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.**
4. **Wskaźniki specyficzne dla programu** stanowią ewentualnie dodatkowe wskaźniki uwzględniające specyfikę danego Programu Operacyjnego i są przypisane do konkretnego Priorytetu Inwestycyjnego. **W przypadku niniejszego konkursu wskaźniki specyficzne dla programu nie mają zastosowania.**
5. Oprócz wymienionych wyżej wskaźników, Wnioskodawca może też określić **własne wskaźniki pomiaru celu** (pole E.5 wniosku) zgodnie ze specyfiką projektu (wskaźniki specyficzne dla projektu). Wskaźniki specyficzne dla projektu mogą zostać wykazane jako **dodatkowe wskaźniki produktu** lub **dodatkowe wskaźniki rezultatu** (w zależności od specyfiki wskaźnika). Wskaźniki te mają charakter monitoringowo-rozliczeniowy na poziomie projektu z uwagi na brak możliwości ich agregowania i porównywania pomiędzy projektami.
6. Dodatkowo na poziomie Programu Operacyjnego monitorowane są wskaźniki rezultatu długoterminowego, które odnotowują efekty uzyskane przez uczestników projektów po upływie pewnego czasu po opuszczeniu przez nich projektu, (co najmniej sześć miesięcy po zakończeniu wsparcia) np. Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu. Wskaźniki rezultatu długoterminowego wykazywane są na podstawie badań ewaluacyjnych/analiz realizowanych na reprezentatywnej próbie uczestników projektu i monitorowane są przez IZ lub IZ POWER. Beneficjenci, a także uczestnicy projektów, są zobowiązani do współpracy z podmiotami realizującymi badania ewaluacyjne. W tym kontekście istotna jest także, jakość danych wprowadzanych do SL2014 w zakresie danych uczestników biorących udział w projektach.

7. Szczegółowe informacje dot. monitorowania wskaźników zawarte są w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Podrozdział 2.6

Dofinansowanie projektów

1. Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w konkursie wynosi **19 321 455,56 PLN**³⁸ (słownie: dziewiętnaście milionów trzysta dwadzieścia jeden tysięcy czterysta pięćdziesiąt pięć złotych i 56/100 PLN), w tym:
 - a) wsparcie finansowe EFS – **17 287 618,23 PLN** (słownie: siedemnaście milionów dwieście osiemdziesiąt siedem tysięcy sześćset osiemnaście złotych i 23/100 PLN);
 - b) wsparcie krajowe **2 033 837,33 PLN** (słownie: dwa miliony trzydzieści trzy tysiące osiemset trzydzieści siedem złotych i 33/100 PLN).
2. Kwota, która może zostać zakontraktowana w ramach zawieranych umów/decyzji o dofinansowanie projektów w przedmiotowym konkursie uzależniona jest od aktualnej w danym miesiącu wartości algorytmu wyrażającego w PLN miesięczny limit środków możliwych do zakontraktowania.
3. ZWM zastrzega sobie możliwość zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach konkursu. W przypadku zwiększenia ww. kwoty zostanie zachowana zasada równego traktowania Wnioskodawców, co może polegać na objęciu dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów albo na objęciu dofinansowaniem kolejno wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów oraz taką samą ocenę (tj. wszystkich projektów, które otrzymały taką samą liczbę punktów). Zaistnienie przedmiotowej sytuacji wymaga zmiany Regulaminu.
4. Maksymalny procentowy poziom **dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych** na poziomie projektu wynosi **95%**³⁹.
5. Maksymalny procentowy poziom **dofinansowania UE** wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi **85%**, z zastrzeżeniem ust. 6.
6. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego procentowego

³⁸ Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach niniejszego konkursu została określona w załączniku nr 1 do Uchwały Nr 580/15 z dnia 14 maja 2015 r. ZWM w sprawie przyjęcia Ramowego Planu Realizacji Działań dla osi 1-13 na rok 2015 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 z późn. zm. (w skrócie RPRD) * kurs księgowy publikowany na stronie: ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/eurofxref-graph-pln.en.html z przedostatniego dnia kwotowania środków w Europejskim Banku Centralnym (EBC) w miesiącu poprzedzającym miesiąc, dla którego dokonuje się wyliczenia limitu alokacji środków wspólnotowych.

³⁹ Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję (jeśli dotyczy)).

poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu (tj. 85%).

7. W ramach projektów składanych w niniejszym konkursie **wkład własny** Wnioskodawcy wynosi **co najmniej 5% wydatków kwalifikowalnych**.
8. Udział **finansowania krzyżowego (cross-financingu)** nie może przekroczyć **5%⁴⁰ finansowania unijnego w projekcie**.
9. Wartość wydatków poniesionych na **zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu)** nie może łącznie w projekcie przekroczyć **15% finansowania unijnego**.
10. Zgodnie z SzOOP RPO WM **minimalna wartość projektu** realizowanego w ramach Poddziałania 9.1.2 wynosi **50 000 PLN**.
11. Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić pomoc państwa, w szczególności **pomoc publiczną na subsydiowanie zatrudnienia, pomoc de minimis**. Podstawę prawną udzielenia pomocy stanowi w szczególności Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
12. W przypadku projektów składanych w ramach niniejszego konkursu zostanie przeprowadzona analiza następujących czterech przesłanek wystąpienia pomocy tj. czy pomoc:
 - a) dotyczy przedsiębiorstwa (przedsiębiorcy) w rozumieniu unijnego prawa konkurencji i jest przyznawana przez państwo lub pochodzi ze środków państwowych,
 - b) udzielana jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,
 - c) ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
 - d) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

Każdy przypadek udzielenia pomocy będzie oceniany indywidualnie w odniesieniu do wyżej wymienionych czterech przesłanek wystąpienia pomocy z uwzględnieniem wydanych przez Komisję Europejską/Trybunał Sprawiedliwości UE decyzji/orzeczeń.

⁴⁰W uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może wyrazić zgodę na zwiększenie powyższego limitu w ramach danego projektu.

Podrozdział 2.7

Kwalifikowalność wydatków

1. Wydatki związane z realizacją projektu są oceniane przez IOK pod kątem kwalifikowalności zgodnie z zasadami określonymi w dokumentach wymienionych w Podrozdziale 1.3 Regulaminu, w szczególności z SzOOP RPO WM oraz z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
2. Beneficjent z poniesionych wydatków rozlicza się przy pomocy wniosków o płatność.
3. Realizacja projektów niezgodnie z zasadami określonymi w dokumentach wskazanych w Podrozdziale 1.3 Regulaminu, w szczególności z SzOOP RPO WM oraz z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, skutkować będzie odmową uznania wydatków za kwalifikowalne.
4. W ramach konkursu nie ma możliwości ponoszenia wydatków poza Unią Europejską.
5. W przypadku projektów, w których wartość środków publicznych (wkładu publicznego) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości **kwoty 100 000 EUR**⁴¹, stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków w postaci kwot ryczałtowych (o których mowa w Instrukcji wypełniania wniosku, stanowiącej **Załącznik nr 3** do Regulaminu) jest obligatoryjne, z zastrzeżeniem, że uproszczonych metod rozliczania wydatków nie można stosować w przypadku gdy realizacja projektu jest zlecona w całości wykonawcy zgodnie z Podrozdziałem 6.5 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. O kwalifikowaniu kwot ryczałtowych decyduje zrealizowanie zadań oraz osiągnięcie wskaźników przyporządkowanych do poszczególnych kwot ryczałtowych (zgodnie z zapisami umowy/decyzji o dofinansowanie projektu).
Powyższy wymóg dotyczy projektów, w których wartość środków publicznych (wkładu publicznego) nie przekracza kwoty **429 440,00 PLN**⁴².

⁴¹ Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez Komisję Europejską (kurs opublikowany na stronie ec.europa.eu/budget/inforeuro/index.cfm?fuseaction=home&Language=en) aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.

⁴² Kwota na PLN została przeliczona zgodnie z miesięcznym obrachunkowym kursem wymiany stosowanym przez Komisję Europejską aktualnym na dzień ogłoszenia konkursu (kurs opublikowany na stronie: ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm)

6. W ramach niniejszego konkursu nie ma możliwości:
 - a) rozliczania projektów w oparciu o stawki jednostkowe,
 - b) stosowania kwot ryczałtowych w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) jest równa lub przekracza wyrażoną w PLN równowartość 100.000 EUR.
7. IOK zastrzega sobie prawo do zakwestionowania wysokości wydatków określonych we wniosku w przypadku stwierdzenia, że koszty zaplanowane we wniosku odbiegają od cen rynkowych lub są nieadekwatne do zaplanowanych efektów. Dodatkowo, Wnioskodawca powinien stosować ceny, które nie będą przekraczały cen wynikających z rozeznania rynku przeprowadzonego przez IOK, ujętych w Katalogu maksymalnych dopuszczalnych cen rynkowych dla przykładowych towarów i usług w projektach konkursowych, stanowiącym **Załącznik nr 11** do Regulaminu. Wskazanie przez Wnioskodawcę stawki mieszczącej się w ww. katalogu nie oznacza, że zawsze będzie ona uznana za prawidłową (akceptowalną).
8. W przypadku projektów objętych regułami pomocy publicznej i/lub de minimis za kwalifikowalne mogą być uznane tylko wydatki, które spełniają łącznie warunki określone w SzOOP RPO WM oraz *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* i warunki wynikające z odpowiednich regulacji w zakresie pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis na poziomie unijnym lub krajowym. Beneficjent jest zobowiązany do stosowania w szczególności następujących przepisów:
 - a) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 187, str.1 z późn. zm.);
 - b) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 352, str. 1);
 - c) Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 362);
 - d) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).

9. Kwalifikowalność podatku VAT:

- a) Podatek VAT może być uznany za kwalifikowalny w projekcie tylko wtedy, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania go na mocy prawodawstwa krajowego, oznacza to, iż zapłacony podatek VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy Beneficjentowi ani żadnemu innemu podmiotowi zaangażowanemu w projekt oraz wykorzystującemu do działalności opodatkowanej produkty będące efektem realizacji projektu, zarówno w fazie realizacyjnej jak i operacyjnej, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo (tzn. brak jest prawnych możliwości) do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na nie podjęcie przez podmiot czynności zmierzających do realizacji tego prawa.
- b) Za posiadanie prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, o którym mowa w lit. a), nie uznaje się możliwości określonej w art. 113 ustawy o VAT.
- c) Jeżeli VAT będzie kwalifikowalny jedynie dla części projektu, Beneficjent jest zobowiązany zapewnić przejrzysty system rozliczania projektu, tak aby nie było wątpliwości w jakiej części oraz w jakim zakresie VAT może być uznany za kwalifikowalny.

Podrozdział 2.8

Dostęp dla osób z niepełnosprawnościami

1. W każdym projekcie należy uwzględnić perspektywę i sytuację osób z niepełnosprawnościami. **Osoby z niepełnosprawnościami** należy rozumieć zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji jako osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882, z późn. zm.).
2. Wytyczne w zakresie równości szans i niedyskryminacji wprowadzają Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020 (Standardy), które stanowią Załącznik nr 2 do ww. Wytycznych. **Standardy są obligatoryjne**. Należy zapoznać się z nowymi zapisami, gdyż elementem oceny wniosku jest sprawdzenie zgodności założeń wniosku o dofinansowanie projektu z tymi Standardami.

Zgodnie z umową o dofinansowanie projektu Beneficjent zobowiązany jest do realizacji projektu zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności na lata 2014-2020.

3. Standardy uwzględniają potrzeby osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w szczególności osób z niepełnosprawnością ruchową, niewidomych i słabowidzących, głuchych i słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, z zaburzeniami lub chorobami psychicznymi, z trudnościami komunikacyjnymi.
4. W Wytycznych w zakresie równości szans i niedyskryminacji wskazano 6 standardów:
 - szkoleniowy (szkolenia, kursy, warsztaty, doradztwo),
 - edukacyjny,
 - informacyjno-promocyjny,
 - cyfrowy,
 - architektoniczny,
 - transportowy.

W projekcie należy zastosować standard adekwatny do planowanego wsparcia, przy czym może zaistnieć konieczność zastosowania więcej niż jednego standardu (w przypadku organizacji spotkań z uczestnikami projektu obowiązywać będzie standard szkoleniowy, w przypadku opracowania formularza rekrutacyjnego dostępnego na stronie internetowej standard cyfrowy, a w przypadku dostosowania budynku i pomieszczeń standard architektoniczny i edukacyjny).

5. Projekt powinien być w pełni dostępny dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Oznacza to przede wszystkim:
- zapewnienie równego dostępu do informacji o projekcie,
 - możliwość zgłoszenia się do udziału w projekcie przez osoby z różnymi niepełnosprawnościami,
 - realizację wsparcia w pomieszczeniach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami,
 - dostępność wszystkich produktów projektu dla wszystkich osób, w tym osób z niepełnosprawnościami,
 - zgodność z koncepcją uniwersalnego projektowania.

We wniosku o dofinansowanie należy określić zarówno planowane działania zapewniające dostępność (na etapie promocji, rekrutacji, przy tworzeniu produktów projektu), jak i wykazać posiadany potencjał lokalowy, który tę dostępność zapewni.

W przypadku planowania inwestycji/projektu/usługi w pierwszej kolejności należy dążyć do zapewnienia jej dostępności w oparciu o koncepcję uniwersalnego projektowania. Mechanizm racjonalnych usprawnień jako narzędzie zapewnienia dostępności jest rozpatrywany w drugiej kolejności.

6. Przykłady niezbędnych usług, które mogą być świadczone na rzecz osób ze względu na określony rodzaj niepełnosprawności, przedstawia poniższa tabela⁴³:

Tabela 1. Otwarty katalog usług, które mogą być świadczone na rzecz osób ze względu na określony rodzaj niepełnosprawności

Osoby niewidome, słabowidzące i głuchoniewidome	
Bariery w otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • architektoniczne • cyfrowe • poznawcze • przestrzenne
Charakter usługi i przykładowe usprawnienie	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzanie elementów kontrastowych i wypukłych pod kątem osób niewidomych i słabowidzących, • zakup i instalacja programów powiększających, mówiących, drukarek Braille'a,

⁴³ Źródło: Załącznik nr 2. Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020 do Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie wersji materiałów projektowych drukowanych w alfabecie Braille’a lub powiększonej czcionce, bezszeryfowej (na przykład Helvetica, Arial, Calibri, Verdana, Tahoma bez cieni), • tłumacz-przewodnik osoby z trudnościami w widzeniu i jednocześnie słyszeniu – to wsparcie osoby w dotarciu na miejsce realizacji projektu oraz w korzystaniu z usług oferowanych w projekcie, udzielane przez osobę ze znajomością zasad kontaktu, technik poruszania się, alternatywnych metod komunikacji (na przykład: Lorm, język migowy dostosowany do potrzeb osób z trudnościami w widzeniu) z klientem/ką posiadającym jednocześnie trudności w widzeniu i słyszeniu. Wsparcie tłumacza-przewodnika umożliwia bezpieczne przemieszczanie się i efektywną komunikację z otoczeniem, • pies asystujący/pies przewodnik – pies jest towarzyszem nie tylko osób z dysfunkcją wzroku, ale także osób z niepełnosprawnością ruchową. Psy asystujące pomagają w wykonywaniu codziennych czynności (każdy szkolony jest tak, żeby jak najlepiej odpowiadać potrzebom swojego właściciela). Podobnie jak psy przewodniki, psy asystujące mogą wejść wszędzie. Psa asystującego rozpoznaje się po charakterystycznej kamizelce. Zazwyczaj jest na niej napis: „nie zaczepiaj mnie – jestem w pracy”. W przypadku wątpliwości można zawsze poprosić osobę z niepełnosprawnością o okazanie dokumentu potwierdzającego, że pies, który jej towarzyszy, jest psem asystującym,
--	--

Osoby głuche i słabosłyszące

<p>Bariery w otoczeniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • cyfrowe • akustyczne • komunikacyjne • poznawcze
<p>Charakter usługi i przykładowe usprawnienie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zakup i instalacja kamer, dzięki którym można kontaktować się z osobą posługującą się językiem migowym, szybkiego Internetu (symetryczne łącze) umożliwiającego wykorzystanie tłumaczenia na język migowy na odległość, • zakup (wypożyczenie) i montaż systemów wspomagających słyszenie takich jak pętle indukcyjne, systemy FM, etc., • zapewnienie tłumaczenia na język migowy,

	<ul style="list-style-type: none"> • nagranie poszczególnych form wsparcia na video – materiał pozwala na powrót do przekazywanych treści, powtórzenie i ponowne przeanalizowanie treści, które pojawiały się podczas udzielanego wsparcia. Jest to szczególnie istotne u osób z problemami poznawczymi, trudnościami w możliwości robienia notatek, trudnościami w płynnym i swobodnym posługiwaniu się językiem polskim, • nagranie płyty z tłumaczeniem na język migowy, materiały w innych wersjach alternatywnych (na przykład audio, rysunki, symbole),
--	---

Osoby z niepełnosprawnością ruchową

Bariera w otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • architektoniczne • transportowe
----------------------------	--

Charakter usługi i przykładowe usprawnienie	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana miejsca realizacji projektu na miejsce dostępne dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, montaż podjazdów, platform, krzesełek dźwigowych, wind i podnośników, • transport na miejsce udzielenia usługi, • wsparcie osoby w dotarciu na miejsce realizacji projektu oraz w korzystaniu z usług oferowanych w projekcie realizowane przez osobę znającą specyfikę osób z trudnościami w poruszaniu się, przemieszczaniu, • pies asystujący/pies przewodnik – pies jest towarzyszem nie tylko osób z dysfunkcją wzroku, ale także osób z niepełnosprawnością ruchową. Psy asystujące pomagają w wykonywaniu codziennych czynności (każdy szkolony jest tak, żeby jak najlepiej odpowiadać potrzebom swojego właściciela). Podobnie jak psy przewodniki, psy asystujące mogą wejść wszędzie. Psa asystującego rozpoznaje się po charakterystycznej kamizelce. Zazwyczaj jest na niej napis: „nie zaczepiaj mnie – jestem w pracy”. W przypadku wątpliwości można zawsze poprosić osobę z niepełnosprawnością o okazanie dokumentu potwierdzającego, że pies, który jej towarzyszy, jest psem asystującym,
--	--

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną

Osoby z zaburzeniami lub chorobami psychicznymi

Bariera w otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • komunikacyjne • poznawcze
Charakter usługi i przykładowe usprawnienie	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie materiałów w języku łatwym do czytania lub w innych wersjach alternatywnych (na przykład audio, rysunki, symbole) – dla osób, które ze względu na trudności poznawcze nie komunikują się płynnie językiem polskim, • wydłużony czas wsparcia – konieczny dla osób, które ze względu na swoją niepełnosprawność potrzebują więcej czasu, aby w pełni skorzystać ze wsparcia. Standardowy czas danej usługi oferowanej w projekcie może być wydłużony w wyniku konieczności wolnego mówienia, zapewnienie bezpieczeństwa psychicznego, • nagranie poszczególnych form wsparcia na video – materiał pozwala na powrót do przekazywanych treści, powtórzenie i ponowne przeanalizowanie treści, które pojawiały się podczas udzielanego wsparcia. Jest to szczególnie istotne u osób z problemami poznawczymi, trudnościami w możliwości robienia notatek, trudnościami w płynnym i swobodnym posługiwaniu się językiem polskim, • udział osób wspierających – nie muszą to być instruktorzy czy terapeuci, warto zachęcić do współpracy studentów, wolontariuszy. Po pierwsze, wspierają oni prowadzącego podczas pracy w małych grupach, na przykład moderując dyskusję lub aktywizując uczestników. Po drugie, wzmacniają poprzez swoją obecność osoby z niepełnosprawnością intelektualną, które często niepewne swojego zdania i siebie uczą się odwagi oraz przekonują się, że mogą rozmawiać z innymi na ważne tematy. Po trzecie, udział osób wspierających w szkoleniach podnosi ich świadomość – umożliwia spojrzenie na osoby z niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy godności i praw człowieka. Trzeba przekonać osoby z niepełnosprawnością intelektualną, że osoby wspierające mają taki sam status uczestnika zajęć jak oni, to znaczy, że podczas zajęć wszyscy się uczą i wszyscy pracują. Należy nie dopuścić do podziału grupy na „my” i „oni”. Oczywiście, osoby wspierające mają swoje dodatkowe zadania – obserwują uczestników zajęć, zwracając uwagę na ich zachowanie, reakcje, poziom zrozumienia tematu i zainteresowanie nim. Wspierają w udzieleniu odpowiedzi, jeśli osoba z niepełnosprawnością tego potrzebuje. Podczas pracy w grupach zadają dodatkowe pytania, pobudzając aktywność

	<p>uczestników. Prowadzący zajęcia, ma za zadanie współpracować z osobami wspierającymi. Nie powinien lekceważyć ich zdania i spostrzeżeń, można wymieniać dyskretnie swoje uwagi. Należy pamiętać! Dobrego wspierania trzeba się uczyć. Należy przygotować wcześniej tych, którzy mogliby wziąć udział w zajęciach jako osoby wspierające. Zasadne jest wytłumaczenie im, że chodzi o pobudzenie inicjatywy osób z niepełnosprawnością intelektualną. Osoby wspierające powinny znać tematykę zajęć, ale nie należy zdradzać wszystkich szczegółów. Jeśli uda się nawiązać dłuższą, stałą współpracę z tymi osobami, należy włączać je do opracowywania planu zajęć – ich obserwacje i uwagi będą bardzo cenne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizując warsztaty, w których będą osoby z zaburzeniami psychicznymi lub z obniżoną normą intelektualną, należy nadać im odpowiednią strukturę i przygotować dla uczestników odpowiedni plan. Jasna struktura i zaplanowanie poszczególnych czynności bardzo ułatwia pracę. Właściwe jest, za pomocą piktogramów lub zdjęć zobrazować kluczowe pojęcia używane podczas warsztatów. Część osób, na przykład z autyzmem korzysta z alternatywnych i wspomagających sposobów komunikowania się wykorzystujących różnego rodzaju znaki graficzne umieszczone w specjalnie przygotowanych książkach komunikacyjnych i/lub na specjalnie zorganizowanych tablicach. Użytkownicy mogą wskazywać lub podawać obrazek czy pasek z obrazkami, prosząc o konkretne odpowiedzi,
Osoby z trudnościami komunikacyjnymi	
Bariery w otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • komunikacyjne
Charakter usługi i przykładowe usprawnienie	<ul style="list-style-type: none"> • udział osób wspierających – nie muszą to być instruktorzy czy terapeuci, warto zachęcić do współpracy studentów, wolontariuszy, • zapewnienie materiałów w wersjach alternatywnych (na przykład audio, rysunki, symbole, infografiki) – dla osób, które nie komunikują się płynnie.

7. Projekty składane w konkursie mają charakter ogólnodostępny. Założenie, że do projektu ogólnodostępnego nie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnościami lub zgłoszą się wyłącznie osoby z określonymi rodzajami niepełnosprawności **jest dyskryminacją**.
8. Za projekty, które nie realizują zasady dostępności, uznane będą m.in. takie, w których:
 - we wniosku nie znajdują się żadne informacje o zasadzie dostępności, lub
 - podane informacje wskazywać będą, że projekt może dyskryminować, np. niezasadna neutralność projektu, w tym jego produktów, zakładanie, że uczestnikami będą wyłącznie osoby z jednym rodzajem niepełnosprawności, lub
 - zastosowane zostaną ogólne sformułowania, np. projekt jest zgodny z zasadą równości szans, projekt jest dostępny dla wszystkich.
9. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której odmawia się dostępu do uczestnictwa w projekcie osobie z niepełnosprawnościami ze względu na bariery np.: architektoniczne, komunikacyjne, cyfrowe.
10. Należy dążyć do pełnego zapewnienia dostępności, aby uniknąć sytuacji, kiedy dostępne materiały np. związane z rekrutacją, znajdują się w budynku niedostępnym dla osoby z niepełnosprawnościami.
11. Wszystkie działania świadczone w projektach powinny odbywać się w budynkach (miejscach) dostępnych dla osób z różnym rodzajem niepełnosprawności.
Dotyczy to również biura projektu oraz miejsc rekrutacji, w których będą przyjmowani uczestnicy. We wniosku powinna być zawarta informacja o dostępności biura projektu. Ogólne sformułowanie, że biuro projektu będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami jest niewystarczające, należy zamieścić opis sposobu zapewnienia dostępności. Zapewnienie dostępności budynków będzie podlegało kontroli.
12. Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami w projektach nie dotyczy tylko uczestników projektu. Dostępność powinna być zapewniona również innym osobom, a także dla personelu projektu.
13. Działania informacyjno-promocyjne powinny być przygotowane w sposób dostępny. Dobrą praktyką jest, aby informacje o projekcie zostały przetłumaczone na język migowy i umieszczone na stronie internetowej projektu, jak również przekazane organizacjom zrzeszającym osoby z niepełnosprawnościami. Wnioskodawca powinien zapewnić osobie z niepełnosprawnością słuchu możliwość swobodnej rekrutacji, np. poprzez instalację w biurze projektu pętli indukcyjnej i zapewnieniu tłumaczenia na język migowy online np. poprzez wideotłumacza.

14. **Zasada równości szans i niedyskryminacji**, w tym zasada dostępności dla osób z niepełnosprawnościami⁴⁴ nie jest tożsama z **zasadą równości szans kobiet i mężczyzn**⁴⁵.

15. Dla zapoznania się z tematyką dostępności i otwartości projektu dla osób z niepełnosprawnościami warto zapoznać się także z publikacją „Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami – Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020”, w której zamieszczono szereg wskazówek, jak wypełnić wniosek, aby był on pod tym względem poprawny. W publikacji tej znajduje się również lista sprawdzająca, pomocna w ustaleniu, czy przyjęte we wniosku założenia spełniają zasadę dostępności. Poradnik jest dostępny na [stronie internetowej RPO WM](#).⁴⁶

Informacje pozwalające na zweryfikowanie spełnienia powyższych wymagań powinny wynikać z treści wniosku o dofinansowanie.

⁴⁴ Opisana w Rozdziale 5 Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

⁴⁵ Opisaną w Rozdziale 6 Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

⁴⁶ rpo.malopolska.pl/download/program-regionalny/o-programie/pobierz-poradniki-i-publicacje/2016/08/publikacja_wersja_interaktywna_3.pdf.

Rozdział 3

PROCEDURA WYBORU PROJEKTÓW

Podrozdział 3.1

Weryfikacja warunków formalnych

1. Zgodnie z art. 43 Ustawy, w razie stwierdzenia braków w zakresie warunków formalnych we wniosku o dofinansowanie projektu lub stwierdzenia oczywistej omyłki⁴⁷, IOK wzywa Wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub poprawienia oczywistej omyłki w **terminie 7 dni**. Termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym liczy się **od dnia następującego po dniu wysłania wezwania przekazanego drogą elektroniczną za pomocą systemu e-RPO**.
2. Warunkiem formalnym niepodlegającym uzupełnieniu jest złożenie wniosku o dofinansowanie po terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie. W takiej sytuacji wnioski o dofinansowanie pozostawia się bez rozpatrzenia.
3. Brak terminowego uzupełnienia/poprawy wniosku lub uzupełnienie/poprawa wniosku w zakresie niezgodnym z zakresem określonym przez IOK skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. Konsekwencją pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia jest niedopuszczenie projektu do oceny.
4. Wezwanie Wnioskodawcy przez IOK do czynności, o których mowa w ust. 1 odbywa się przed przystąpieniem do oceny wniosku i wstrzymuje przystąpienie do oceny wniosku do czasu wykonania przez Wnioskodawcę tych czynności, o ile stwierdzony brak w zakresie warunków formalnych lub oczywista omyłka uniemożliwia ocenę projektu.
5. W zakresie warunków formalnych weryfikacji podlegać każdorazowo będzie, w szczególności:
 - uzupełnienie każdego wymaganego pola we wniosku,
 - złożenie wniosku podpisanego kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez osoby uprawnione do reprezentowania Wnioskodawcy,
 - złożenie wniosku w języku polskim.
6. Skorygowany w trybie art. 43 Ustawy wniosek (tj. po poprawie/uzupełnieniu) należy przesłać w formie elektronicznej w Systemie e-RPO.

Skorygowany wniosek powinien m.in.:

- **posiadać sumę kontrolną,**
- **zostać podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez uprawnione osoby,**
- **zostać przesłany w Systemie e-RPO w zakładce „Korespondencja”.**

⁴⁷ W ramach niniejszego konkursu nie przewiduje się możliwości poprawiania z urzędu przez IOK zidentyfikowanych oczywistych omyłek.

7. O pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia Wnioskodawca zostanie poinformowany za pośrednictwem Systemu e-RPO.
8. Weryfikacja braków w zakresie warunków formalnych lub oczywistych omyłek we wniosku o dofinansowanie, nie stanowi weryfikacji zgodności wniosku z kryteriami wyboru projektów, dlatego też w przypadku pozostawienia wniosku o dofinansowanie bez rozpatrzenia, Wnioskodawcy nie przysługuje protest w rozumieniu Rozdziału 15 Ustawy.

Podrozdział 3.2

Ocena formalno-merytoryczna wniosków

1. Zasady oceny projektów zostały opisane w Regulaminie pracy Komisji Oceny Projektów oceniającej wnioski złożone w konkursie nr RPMP.09.01.02-IP.01-12-020/19 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, stanowiącym **Załącznik nr 5** do Regulaminu.
2. Ocena wniosków przeprowadzona będzie w ramach jednego etapu oceny, tj. etapu oceny formalno-merytorycznej.
3. KOP dokonuje oceny formalno-merytorycznej projektów w ciągu **90 dni kalendarzowych** od daty powołania KOP, które następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu **14 dni kalendarzowych** od daty zakończenia naboru wniosków.
4. IOK może przedłużyć termin oceny wniosków zgodnie z zapisami Regulaminu pracy Komisji Oceny Projektów oceniającej wnioski złożone w konkursie nr RPMP.09.01.02-IP.01-12-020/19 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 stanowiącego **Załącznik nr 5** do Regulaminu.
5. Wnioskodawca może zostać wezwany przez IOK, w trakcie postępowania w ramach konkursu, do przedstawienia wyjaśnień/ uzupełnień lub poprawy w odniesieniu do ujętych we wniosku o dofinansowanie projektu informacji w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów oraz korekty drobnych błędów i uchybień. Kryteria, które mogą podlegać wyjaśnieniom/ uzupełnieniom wskazane są w **Załączniku nr 1** do Regulaminu.
6. Zakres, w jakim możliwe jest uzupełnienie lub poprawienie wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełnienia przez projekt kryteriów wyboru, określa wezwanie IOK.
7. Dopuszczalny zakres wyjaśnień (poprawa/uzupełnienie) w celu potwierdzenia spełnienia kryterium „0-1” wyboru projektu i/lub w zakresie obligatoryjnych kryteriów punktowych w przypadku wątpliwości Oceniającego co do adekwatnej liczby punktów dla danego projektu (jeżeli dotyczy) obejmuje błędne, niespójne, niejasne, niekompletne lub sprzeczne informacje, które nie wymagają kompleksowej zmiany całego projektu.
Skorygowany wniosek powinien m.in.:
 - posiadać sumę kontrolną,
 - zostać podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez uprawnione osoby,
 - zostać przesłany w Systemie e-RPO w zakładce „Korespondencja”.

8. Wezwanie Wnioskodawcy do dokonania czynności określonych w ust. 5 zawieszają bieg terminu oceny wniosku do czasu wykonania przez Wnioskodawcę wskazanych czynności. Niezastosowanie się do wskazanej w wezwaniu formy skutkuje oceną na podstawie ostatniej prawidłowo złożonej wersji wniosku o dofinansowanie.

Termin na uzupełnienie/poprawę wniosku liczy się od dnia następnego po dniu wysłania wezwania przekazanego drogą elektroniczną za pomocą Systemu e-RPO.

9. Dodatkowo możliwe jest skierowanie projektu do korekty oczywistych błędów i uchybień w dowolnym momencie procedury oceny oraz przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem uchwały ws. podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu własnego. Korekta dokonywana jest w terminie wskazanym przez IOK.
10. Uzupełnieniu/wyjaśnieniu/korekcie mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane przez osoby oceniające, chyba że wprowadzane zmiany wywołują konieczność wprowadzenia kolejnych zmian. W takich przypadkach Wnioskodawca powinien wprowadzić dodatkowe zmiany do wniosku o dofinansowanie projektu, jak również przekazać pisemną informację o wprowadzeniu dodatkowych zmian. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się korekty w innych niż wskazane miejscach wniosku, pod warunkiem, że:
- dotyczą oczywistych błędów rachunkowych i językowych;
 - wynikają z uwzględnienia zgłoszonych w wezwaniu uwag i są konieczne celem zachowania spójności informacji zawartych w dokumentacji;
 - wynikają pośrednio ze zgłoszonych w wezwaniu uwag i nie prowadzą do kompleksowej zmiany całego projektu.
11. Jeżeli Wnioskodawca zauważy we wniosku o dofinansowanie oczywiste błędy niewskazane do poprawienia w wezwaniu, poprawia je i przekazuje pisemną informację o dokonanych zmianach.
12. Wnioskodawca może uzupełnić wniosek o dofinansowanie projektu lub załączoną do niego dokumentację w zakresie szerszym niż wskazany przez osoby oceniające, pod warunkiem że zmiany te są konsekwencją korekt dokonanych w wyniku otrzymanego zakresu wyjaśnień oraz przedstawi w tym przedmiocie stosowne i wystarczające wyjaśnienia. Zmiany i wyjaśnienia te podlegają akceptacji osób oceniających.
13. W przypadku przesłania przez Wnioskodawcę uzupełnionego/ skorygowanego wniosku o dofinansowanie w wersji roboczej (bez sumy kontrolnej) we wskazanym przez IOK terminie, IOK podejmuje następujące czynności:
- a) w sytuacji, gdy Wnioskodawca przesłał uzupełniony wniosek w wersji roboczej we wskazanym przez IOK terminie, a w systemie e-RPO

- (w zakładce wnioski aplikacyjne) widoczny jest zatwierdzony również w terminie przez Wnioskodawcę wniosek o dofinansowanie, IOK wzywa Wnioskodawcę do przesłania zatwierzonego i umieszczonego wcześniej w zakładce wnioski aplikacyjne wniosku o dofinansowanie podpisanego podpisem kwalifikowanym w terminie wskazanym przez IOK;
- b) w sytuacji, gdy Wnioskodawca przesłał uzupełniony wniosek w wersji roboczej we wskazanym przez IOK terminie, a w systemie e-RPO (w zakładce wnioski aplikacyjne) widoczne jest, że Wnioskodawca nadpisał lub zatwierdził wniosek o dofinansowanie po terminie na złożenie uzupełnień/korektę wniosku, IOK dokona oceny w oparciu o wcześniejszą wersję wniosku o dofinansowanie;
 - c) w sytuacji, gdy Wnioskodawca przesłał uzupełniony wniosek w wersji roboczej we wskazanym przez IOK terminie, a w systemie e-RPO (w zakładce wnioski aplikacyjne) nie nastąpiło jego nadpisanie/zatwierdzenie po terminie na złożenie uzupełnienia/korekty wniosku o dofinansowanie, administrator systemu e-RPO, na wniosek IOK, zatwierdza z urzędu ostatnią wersję wniosku zapisaną w terminie w systemie e-RPO, nadając mu sumę kontrolną. IOK wysyła Wnioskodawcy informację o zatwierdzeniu wniosku przez IOK w celu wyrażenia zgody przez Wnioskodawcę na dokonaną czynność zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie przez IOK wraz z prośbą o podpisanie podpisem kwalifikowanym zatwierdzonej przez IOK wersji wniosku i przesłanie zatwierzonego i podpisanego wniosku w module korespondencja w terminie wskazanym przez IOK. Nieprzesłanie podpisanego wniosku we wskazanym przez IOK terminie będzie skutkowało dokonaniem oceny w oparciu o wcześniejszą wersję wniosku o dofinansowanie.
14. W przypadku, gdy Wnioskodawca przesłał wyłącznie pismo przewodnie wraz z ewentualnymi załącznikami we wskazanym przez IOK terminie, a w systemie e-RPO (w zakładce wnioski aplikacyjne) widoczny jest zatwierdzony, również w terminie, przez Wnioskodawcę wniosek o dofinansowanie, IOK wzywa Wnioskodawcę do przesłania zatwierzonego i umieszczonego wcześniej w zakładce wnioski aplikacyjne wniosku o dofinansowanie podpisanego podpisem kwalifikowanym, w terminie wskazanym przez IOK.
15. Do dofinansowania zostaną wybrane projekty, które łącznie spełniają następujące wymagania:
- a) spełniają wszystkie formalne kryteria wyboru projektów (z wyjątkiem sytuacji, gdy kryterium nie dotyczy danego projektu),
 - b) spełniają wszystkie merytoryczne kryteria, których ocena dokonywana jest w systemie „0-1” (z wyjątkiem sytuacji, gdy kryterium nie dotyczy danego projektu),

- c) średnia z oceny każdego obligatoryjnego kryterium punktowego nie jest mniejsza niż minimalna liczba punktów wymagana w danym kryterium,
 - d) spełniają lub nie spełniają merytorycznych kryteriów premiujących,
 - e) uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów nie wystarczy na objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów spełniających wymagania, o których mowa w lit. a-d.
16. **Rozstrzygnięcie konkursu** nastąpi poprzez zatwierdzenie Listy ocenionych projektów zawierającej przyznane oceny, wskazującej projekty, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania. Lista ocenionych projektów zostanie zatwierdzona przez Zarząd Województwa Małopolskiego w terminie **14 dni kalendarzowych** od daty zakończenia oceny wszystkich wniosków złożonych w ramach konkursu.
17. W uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 16 może ulec wydłużeniu.
18. Orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu to **luty 2020 r.**
19. Po zakończeniu procedury odwoławczej, tj. po rozstrzygnięciu wszystkich protestów w ramach konkursu, nastąpi aktualizacja Listy ocenionych projektów, tj. listy podstawowej i rezerwowej.
20. Lista projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania podlega:
- aktualizacji z uwzględnieniem rozstrzygnięć w ramach procedury odwoławczej, po rozpatrzeniu wszystkich protestów i zakończeniu procedury oceny projektów przywróconych do kolejnego etapu oceny w wyniku procedury odwoławczej,
 - aktualizacji po zakończeniu procedury sądowo-administracyjnej i zakończeniu procedury oceny projektów przywróconych do ponownej oceny wyrokiem sądu administracyjnego.

Podrozdział 3.3

Kryteria wyboru projektów

1. Ocena wniosków o dofinansowanie projektów prowadzona jest w oparciu o kryteria wyboru projektów przyjęte uchwałą KM RPO WM nr 16/19 z dnia 15 marca 2019 r.
2. Wszystkie kryteria, z wyjątkiem kryteriów premiujących, których niespełnienie nie wyklucza z możliwości otrzymania dofinansowania, mają charakter obligatoryjny, tj. ich spełnienie jest niezbędne do uzyskania dofinansowania.
3. Aby projekt mógł uzyskać dofinansowanie, musi spełniać wszystkie obligatoryjne kryteria oceniane w systemie „0-1” oraz otrzymać minimalną liczbę punktów (przed przemnożeniem przez wagę) wymaganą w ramach każdego obligatoryjnego kryterium punktowego.
4. Projekt może otrzymać dodatkową premię punktową za spełnienie kryteriów premiujących:
 - **Projekt skierowany do osób z niepełnosprawnościami** ,
 - **Realizacja projektów rewitalizacyjnych**,
 - **Wykorzystanie pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych POKL lub PIW EQUAL** ,
 - **Wpływ projektu na rozwój Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI)**.

Ocena spełnienia przez projekt kryteriów premiujących polega na przyznaniu odpowiedniej, zgodnej z **Załącznikiem nr 1** do Regulaminu, liczby punktów w zależności od stopnia, w jakim powyższe kryteria zostały spełnione.

5. Wszystkie kryteria wyboru projektów mają charakter indywidualny, tj. są weryfikowane w odniesieniu do danego projektu.
6. Wniosek, który spełnia wszystkie kryteria „0-1”, a jednocześnie spełnia w maksymalnym stopniu wszystkie obligatoryjne kryteria punktowe oraz wszystkie kryteria premiujące, może uzyskać maksymalnie **168 punktów**. Niespełnienie kryteriów premiujących nie wyklucza z możliwości uzyskania maksymalnej liczby punktów za spełnianie obligatoryjnych punktowych kryteriów merytorycznych (**108 punktów**) i nie skutkuje odrzuceniem wniosku.

7. W ramach oceny sprawdzeniu podlegać będzie, czy wniosek spełnia następujące kryteria formalne i merytoryczne szczegółowo opisane w **Załączniku nr 1** do Regulaminu:

Lp.	Nazwa kryterium	Ocena	Minimalna liczba punktów (57)	Maksymalna liczba punktów (198)	
KRYTERIA FORMALNE					
Obligatoryjne					
1	Kwalifikowalność wnioskodawcy i partnerów (jeśli dotyczy)	w celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, jak również do uzupełnienia lub poprawy projektu	tak / nie	x	x
2	Rzetelność wnioskodawcy			x	x
3	Kwalifikowalność projektu			x	x
4	Wskaźniki efektywności społecznej oraz zatrudnieniowej			x	x
5	Limit składanych wniosków			x	x
6	Efektywność kosztowa w projekcie			x	x
KRYTERIA MERYTORYCZNE					
Obligatoryjne					
1	Specyficzne warunki wstępne	w celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, jak również do uzupełnienia lub poprawy projektu	tak/nie	x	x
2	Adekwatność celu głównego projektu i poprawność przyjętych wskaźników			x	x
3	Zgodność z zasadami pomocy publicznej / pomocy <i>de minimis</i>			x	x
4	Zakres i limit finansowania krzyżowego (cross-financing) oraz zakupu środków trwałych			x	x
5	Poprawność montażu finansowego projektu i sporządzania tabel finansowych			x	x
6	Sposób zarządzania projektem oraz zadania zlecone i rola partnerów (jeśli dotyczy)			x	x
7	Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu			x	x

8	Wpływ na polityki horyzontalne: 1. zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami 2. zasada zrównoważonego rozwoju			x	x
9	Wpływ na politykę horyzontalną: zasada równości szans kobiet i mężczyzn	W celu potwierdzenia adekwatnej liczby punktów dla danego projektu dopuszczalne wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, a także do uzupełnienia lub poprawy projektu	0, 6, 8, 10 pkt, waga: 1	6	10
10	Adekwatność doboru grupy docelowej		0-10 pkt, waga: 3	18	30
11	Kwalifikowalność wydatków		0-8 pkt, waga: 3	15	24
12	Adekwatność opisu i doboru zadań		0-8 pkt, waga: 3	15	24
13	Zdolność do efektywnej realizacji projektu		0-10 pkt, waga: 2	12	20
Premiujące indywidualne					
14	Projekt skierowany do osób z niepełnosprawnościami	x	0, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 pkt waga: 2	0	20
15	Realizacja projektów rewitalizacyjnych	x	0, 10 pkt waga: 1	0	10
16	Wykorzystanie pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych POKL lub PIW EQUAL	x	0, 10 pkt waga: 1	0	10
17	Wpływ projektu na rozwój Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI)	x	0, 10 pkt waga: 2	0	20

8. We wniosku o dofinansowanie należy przedstawić informacje niezbędne do oceny kryterium obligatoryjnego **Wpływ na politykę horyzontalną - zasada równości szans kobiet i mężczyzn**. Na ich podstawie zostanie przeprowadzona ocena, czy standard minimum został spełniony (deklaracja, że projekt jest zgodny z zasadą równości szans lub że będzie zarządzany w sposób równościowy jest niewystarczająca w tym zakresie – należy wskazać konkretne działania, jakie zostaną podjęte w ramach projektu). Nieuzyskanie co najmniej 3

punktów w ramach standardu minimum jest równoznaczne z niespełnieniem tego kryterium. Kryteria oceny standardu minimum znajdują się w Karcie oceny formalno-merytorycznej o dofinansowanie projektu (**Załącznik nr 1 do Załącznika nr 5** do Regulaminu), natomiast ocena przeprowadzana jest w oparciu o instrukcję zawartą w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

9. W ramach kryterium **Projekt skierowany do osób z niepełnosprawnościami ocenie podlega**, w jakim stopniu wsparciem w ramach projektu obejmowane są: osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi.
10. W ramach kryterium **Realizacja projektów rewitalizacyjnych** ocenie podlega, czy projekt wynika z obowiązującego (na dzień składania wniosku o dofinansowanie) programu rewitalizacji, przy czym wynikanie projektu z programu rewitalizacji oznacza albo wskazanie go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Informację w tym zakresie należy zawrzeć w treści wniosku o dofinansowanie wraz z numerem, pod którym został wpisany w Wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ dostępnym na stronie internetowej RPO WM⁴⁸.

11. W ramach kryterium **Wykorzystanie pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych POKL lub PIW EQUAL** premiowane są projekty, które korzystają z pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki lub Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.

Informację w tym zakresie należy zawrzeć w treści wniosku o dofinansowanie wraz z podaniem numeru, pod którym został wpisany projekt innowacyjny POKL lub projektu PIW EQUAL wskazanego w bazie projektów i rezultatów dostępnej na stronie internetowej Krajowej Instytucji Wspomagającej⁴⁹.

12. Kryterium **Wpływ projektu na rozwój Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI)** weryfikowane będzie na podstawie treści wniosku w oparciu o listę powiatów zagrożonych skumulowanymi problemami społecznymi (tj. powiatów, w których wartość syntetycznego wskaźnika uwzględniającego dane na temat osób korzystających z pomocy społecznej, dzieci do lat 17, na które rodzice pobierają

⁴⁸ rpo.malopolska.pl/o-programie/rewitalizacja

⁴⁹ kiw-pokl.org.pl

zasilek rodzinny oraz osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, jest niższa od średniej dla województwa małopolskiego). Lista powiatów przedstawiona została w Załączniku nr 16 do Regulaminu konkursu.

Regulamin konkursu **nie przewiduje możliwości wezwania Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, poprawy/uzupełnienia wniosku w zakresie kryteriów premiujących**. Zapisy we wniosku o dofinansowanie powinny potwierdzać spełnienie kryteriów w sposób **jednoznaczny i niepozostawiający wątpliwości w ocenie**.

Podrozdział 3.4

Informacje kierowane do Wnioskodawcy

1. W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu, Wnioskodawca za pośrednictwem Systemu e-RPO informowany jest o konieczności wykonania określonych czynności w toku postępowania w ramach konkursu.
2. Po zakończeniu oceny formalno-merytorycznej wszystkich wniosków złożonych w ramach konkursu, informacja o wynikach oceny danego wniosku wraz z uzasadnieniem oceny, podaniem punktacji otrzymanej przez projekt wysyłana jest Wnioskodawcy za pomocą Systemu e-RPO z zastrzeżeniem ust. 3 w Podrozdziale 1.6 niezwłocznie, ale nie później niż w terminie **14 dni kalendarzowych** od daty podjęcia Uchwały ZWM zatwierdzającej Listę ocenionych projektów. Informacja zawiera wykaz dokumentów niezbędnych do podpisania umowy. Natomiast w przypadku projektów odrzuconych informacja wysyłana jest niezwłocznie po dokonaniu oceny (zgodnie z § 9 ust. 7 i 10 Regulaminu pracy KOP), ale nie później niż 14 dni od daty oceny na Karcie oceny formalno-merytorycznej. IOK przekazując Wnioskodawcy kopie Kart oceny formalno-merytorycznej, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny. Zasada anonimowości nie obowiązuje po rozstrzygnięciu konkursu.
3. W przypadku oceny negatywnej, informacja, o której mowa w ust. 2 zawiera dodatkowo pouczenie o przysługującym prawie oraz zasadach złożenia protestu.
4. Do doręczenia informacji o zakończeniu oceny projektu i jej wyniku stosuje się przepisy Działu I rozdziału 8 KPA.
5. Wszystkie wnioski, złożone w czasie trwania naboru (wycofane, pozostawione bez rozpatrzenia, ocenione negatywnie lub ocenione pozytywnie) zostaną zarchiwizowane w IOK.
6. IOK może opublikować na [stronie internetowej RPO WM](#)⁵⁰ informacje skierowane do Wnioskodawców biorących udział w konkursie.

⁵⁰ rpo.malopolska.pl

Podrozdział 3.5

Podanie do publicznej wiadomości wyników konkursu

1. Zgodnie z art. 46 ust. 3 Ustawy, nie później niż 7 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu, IOK zamieści na [stronie internetowej RPO WM](#)⁵¹:
oraz na [Portalu Funduszy Europejskich](#)⁵²
listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.
2. Zgodnie z art. 46 ust. 4 Ustawy po rozstrzygnięciu konkursu IOK umieszcza na [stronie internetowej RPO WM](#)⁵³ informację o składzie KOP.

⁵¹ rpo.malopolska.pl

⁵² funduszeuropejskie.gov.pl

⁵³ rpo.malopolska.pl

Rozdział 4

PROCEDURA ZAWARCIA UMOWY O DOFINANSOWANIE

1. Umowy o dofinansowanie/decyzje o dofinansowaniu podpisywane/ podejmowane są wyłącznie w odniesieniu do projektów wybranych do dofinansowania, zgodnie z listą projektów, o której mowa w art. 46 ust. 3 Ustawy.
2. Zgodnie z art. 52 ust. 2 Ustawy, umowa o dofinansowanie projektu/decyzja o dofinansowaniu projektu może zostać zawarta/podjęta, jeżeli projekt spełnia wszystkie kryteria wyboru projektów, na podstawie których został wybrany do dofinansowania oraz zostały dokonane czynności i zostały złożone dokumenty wskazane w **Załączniku nr 14** do Regulaminu.
3. Umowa o dofinansowanie projektu/decyzja o dofinansowanie projektu przygotowywana jest przez IOK, co do zasady, w ciągu 30 dni od daty dostarczenia przez Wnioskodawcę kompletnych dokumentów niezbędnych do podpisania umowy/podjęcia decyzji, do dostarczenia których Wnioskodawca jest wzywany po zatwierdzeniu przez ZWM Listy ocenionych projektów w konkursie, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.
4. Dokumenty niezbędne do podpisania umowy/podjęcia decyzji powinny być dostarczone do IOK, za pośrednictwem Systemu e-RPO, w terminie 10 dni od doręczenia pisma, o którym mowa w ust. 3. Wnioskodawca jest zobowiązany dostarczyć dokumenty, o których mowa w **Załączniku nr 14** do Regulaminu.
5. Umowa o dofinansowanie projektu/decyzja o dofinansowaniu projektu musi zostać zawarta w terminie do 6 miesięcy od daty zatwierdzenia przez ZWM listy, o której mowa w ust. 3.
6. Beneficjent zobowiązany jest do ustanowienia i wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z podpisanej umowy o dofinansowanie⁵⁴ w terminie wskazanym w umowie. Formę i warunki wniesienia zabezpieczenia określa umowa o dofinansowanie projektu. Wzór weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową stanowi **Załącznik nr 15** do Regulaminu.
7. Umowa o dofinansowanie projektu zostanie sporządzona w dwóch egzemplarzach.
8. Beneficjent od daty zawarcia umowy o dofinansowanie projektu/podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu zobowiązuje się do wykorzystywania SL2014 w procesie rozliczania Projektu oraz komunikowania się z IP. Szczegółowe wymogi w tym zakresie reguluje umowa o dofinansowanie projektu/decyzja o dofinansowanie.

⁵⁴ Nie dotyczy beneficjenta programu finansowanego z udziałem środków europejskich będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także Banku Gospodarstwa Krajowego.

9. Wzory umów o dofinansowanie projektu stanowią **Załączniki nr 7** oraz **8** do Regulaminu.

Rozdział 5

PROCEDURA ODWOŁAWCZA

1. Zgodnie z art. 53 Ustawy, w przypadku negatywnej oceny projektu wybieranego w trybie konkursowym, Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów, o czym każdorazowo jest on informowany w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem Systemu e-RPO.
2. Pismo, o którym mowa w ust. 1, zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie określonych w art. 45 ust. 5 Ustawy.
3. Środkiem odwoławczym przysługującym Wnioskodawcy na etapie przedsądowym jest protest składany do IZ, za pośrednictwem IOK. Środkami odwoławczymi przysługującymi Wnioskodawcy na etapie sądowym jest skarga, składana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz skarga kasacyjna składana do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Szczegółowe zasady dotyczące procedury odwoławczej w ramach RPO WM opisane zostały w **Załączniku nr 10** do Regulaminu.

Rozdział 6

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Regulamin wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały przez ZWM.
2. IOK zastrzega sobie prawo zmiany Regulaminu, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Do czasu rozstrzygnięcia konkursu Regulamin nie będzie zmieniany w sposób skutkujący nierównym traktowaniem Wnioskodawców, chyba że konieczność jego zmiany wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.
4. Regulamin oraz jego zmiany wraz z uzasadnieniem zamieszczane są na stronie internetowej oraz na portalu, o których mowa w ust. 2 Podrozdziału 1.5 Regulaminu.
5. Wprowadzone zmiany obowiązują od daty wskazanej w informacji na temat zmian Regulaminu.
6. W sprawach nieuregulowanych w Regulaminie zastosowanie mają przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
7. Integralną część Regulaminu stanowią następujące Załączniki:

Załącznik 1 **Kryteria wyboru projektów** (Załącznik do Uchwały nr 16/19 Komitetu Monitorującego RPO WM na lata 2014-2020 z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Poddziałania 9.1.2 Aktywna integracja – projekty konkursowe, w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja, w ramach 9. Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 pn. Region spójny społecznie

Załącznik 2 **Wzór wniosku o dofinansowanie projektu**

Załącznik 3 **Instrukcja wypełniania wniosku** o dofinansowanie projektu konkursowego współfinansowanego ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Załącznik 4 **Regulamin korzystania z Systemu e-RPO**

Załącznik 5 **Regulamin pracy Komisji Oceny Projektów** oceniającej wnioski złożone w konkursie nr RPMP.09.01.02-IP.01-12-020/19 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Załącznik 6 **Definicje wskaźników Poddziałanie 9.1.2 RPO WM 2014-2020 – Aktywna integracja-projekty konkursowe, tryb konkursowy**

Załącznik 7	Wzór umowy o dofinansowanie projektu (umowa standardowa)
Załącznik 8	Wzór umowy o dofinansowanie projektu (kwoty ryczałtowe)
Załącznik 9	Wzór umowy o partnerstwie na rzecz realizacji projektu
Załącznik 10	Procedura odwoławcza wraz ze wzorem protestu
Załącznik 11	Katalog maksymalnych dopuszczalnych cen rynkowych i standardów dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego opracowany dla projektów realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Załącznik 12	Instrukcja użytkownika zewnętrznego systemu e-RPO wspierającego wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020
Załącznik 13	Oświadczenie o rzetelności
Załącznik 14	Dokumenty niezbędne do podpisania umowy o dofinansowanie projektu/przygotowania uchwały w sprawie realizacji projektu dla którego Beneficjentem jest Województwo Małopolskie
Załącznik 15	Wzór weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową
Załącznik 16	Lista powiatów zagrożonych skumulowanymi problemami społecznymi
Załącznik 17	Model mieszkań chronionych i wspomaganych adresowanych do osób chorujących psychicznie
Załącznik 18	Model mieszkań chronionych i wspomaganych adresowanych do osób niepełnosprawnych intelektualnie
Załącznik 19	Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego
Załącznik 20	Pomiar efektywności społecznej i zatrudnieniowej w priorytecie inwestycyjnym 9i